

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

Polska Izba Biegłych Rewidentów
al. Jana Pawła II 80, 00-175 Warszawa
www.pibr.org.pl

Załącznik do uchwały Nr 1974/40a/2026
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Wytyczne organizacyjno-metodyczne

obligatoryjnego doskonalenia zawodowego
dla biegłych rewidentów w 2027 roku

Wytyczne organizacyjno-metodyczne

obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów
w 2027 roku

w zakresie dotyczącym wiedzy lub umiejętności związanych
z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, w szczególności
z zakresu rachunkowości i badania sprawozdań finansowych oraz
atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, o których
mowa w art. 9 ust. 2 ustawy dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach,
firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym

Warszawa, 2 sierpnia 2026 roku

Spis treści

6	I. Przepisy prawa i regulacje dotyczące obligatoryjnego doskonalenia zawodowego
8	II. Tematyka obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2027 roku
10	III. Metodyka i sposób prowadzenia zajęć
12	IV. Wymogi dotyczące wykładowców
12	V. Materiały szkoleniowe i pomoce naukowe
13	VI. Obowiązki Polskiej Izby Biegłych Rewidentów oraz jednostek uprawnionych do przeprowadzenia obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów
15	VII. Kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet: on-line w formie e-learning
16	VIII. Kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet: on-line w czasie rzeczywistym
17	IX. Kontrola jakości obligatoryjnych szkoleń
18	Zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2027 roku w zakresie dotyczącym wiedzy lub umiejętności związanych z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, w szczególności z zakresu rachunkowości i badania sprawozdań finansowych
19	Moduł 1 Aktualizacja wiedzy z zakresu krajowego prawa bilansowego
21	Moduł 2 Aktualizacja wiedzy z zakresu międzynarodowego prawa bilansowego
23	Moduł 3 Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego
25	Moduł 4 Analiza sytuacji finansowej jednostki gospodarczej w kontekście weryfikacji zagrożenia kontynuacji działalności
27	Moduł 5 Kodeks spółek handlowych w pracy biegłego rewidenta
29	Moduł 6 Sztuczna inteligencja jako wsparcie pracy biegłego rewidenta
31	Moduł 7 Zastosowane Kodeksu Etyki IESBA w praktyce biegłych rewidentów – część I
33	Moduł 8 Zastosowane Kodeksu Etyki IESBA w praktyce biegłych rewidentów – część II
35	Moduł 9 Definiowanie ryzyk badania oraz projektowanie i realizacja procedur stanowiących reakcję
37	Moduł 10 Ocena zniekształceń zidentyfikowanych podczas badania oraz ich wpływ na proces badania
39	Moduł 11 Polityka rachunkowości i księgi rachunkowe jednostki w procesie badania sprawozdania finansowego
42	Moduł 12 Analiza danych z wykorzystaniem Power BI, Power Query i Power Pivot
44	Moduł 13 Inwentaryzacja z perspektywy audytora – podejście oraz kluczowe procedury. Spis z natury, potwierdzenia oraz zapytania

- 47 **Moduł 14**
Sztuczna inteligencja (AI) w analizie danych
- 49 **Moduł 15**
Testy kontroli w praktyce
- 51 **Moduł 16**
Wykorzystanie wiedzy eksperckiej w procesie badania – Dlaczego? Kiedy? Jak? – praktyczne aspekty w oparciu o KSB620 i KSB500
- 53 **Moduł 17**
Zapasy w firmie produkcyjno-handlowej – kluczowe zagadnienia, ryzyka oraz procedury audytu
- 55 **Moduł 18**
Podatek dochodowy wg UoR okiem audytora – jak uniknąć błędów w kalkulacji?
- 59 **Moduł 19**
Zarządzanie płynnością i ryzyka płynności w spółce
- 63 **Moduł 20**
Cyberbezpieczeństwo i audyt IT z perspektywy biegłego rewidenta
- 66 **Moduł 21**
Dokumentowanie zawodowego osądu w świetle standardów
- 69 **Moduł 22**
Audyt fundacji rodzinnej
- 72 **Moduł 23**
Rachunkowość finansowa a controlling – obszary rozbieżności i ryzyka
- 74 **Moduł 24**
Połączenia, podziały i aporty – ujęcie w księgach i sprawozdawczość
- 77 **Moduł 25**
Ceny transferowe w praktyce spółki
- 80 **Moduł 26**
Wykorzystanie danych controllingowych w badaniu sprawozdania finansowego – studium przypadku
- 82 **Moduł 27**
Leasing wg polskiego prawa bilansowego – praktyczne aspekty stosowania
- 84 **Moduł 28**
Leasing wg MSSF 16 – praktyczne aspekty stosowania
- 86 **Moduł 29**
Standardy zarządzania jakością w małych firmach audytorskich – proste i skuteczne rozwiązania organizacyjne
- 90 **Moduł 30**
Standardy inne niż standardy badania sprawozdań finansowych
- 93 **Zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2027 roku w zakresie atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju**
- 94 **Moduł 1**
Aktualizacja wiedzy w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

I. Przepisy prawa i regulacje dotyczące obligatoryjnego doskonalenia zawodowego

1. Niniejsze wytyczne organizacyjno-metodyczne na rok 2027 (dalej też jako: „**Wytyczne**”) zostały opracowane w oparciu o regulacje według stanu prawnego na dzień przyjęcia Wytycznych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (dalej też jako: „**KRBR**” oraz „**PIBR**” odpowiednio), w szczególności o postanowienia:

- Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz.U.2025.1891; dalej też jako: „**Ustawa**”);
- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów (Dz.U.2017.2391; dalej też jako: „**Rozporządzenie**”);
- Uchwały nr 1919/39a/2026 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lipca 2026 r. w sprawie zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2027 roku w zakresie dotyczącym wiedzy lub umiejętności związanych z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, w szczególności z zakresu rachunkowości i badania sprawozdań finansowych (dalej też jako: „**uchwała nr 1919/39a/2026**”);
- Uchwały nr 1920/39a/2026 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lipca 2026 r. w sprawie zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2027 roku w zakresie atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (dalej też jako: „**uchwała nr 1920/39a/2026**”);
- Uchwały nr 1193/25/2025 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie wytycznych w zakresie wizytacji;
- Uchwały Nr 257/9/2024 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie inspekcji szkoleń przeprowadzanych w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przez Regionalne Oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (dalej też jako: „**uchwała w sprawie inspekcji**”), zmieniona uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 515/13/2024 z dnia 21 maja 2024 r., nr 678/17/2024 z dnia 24 września 2024 r., nr 746/19/2024 z dnia 19 listopada 2024 r.

2. Zgodnie z Ustawą (art. 9 ust. 2), biegły rewident jest obowiązany stale podnosić kwalifikacje zawodowe, w tym przez odbywanie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (dalej też jako: „**ODZ**”) w każdym roku kalendarzowym. Obligatoryjne doskonalenie zawodowe polega na odbyciu szkolenia, którego program ma na celu podnoszenie wiedzy lub umiejętności związanych z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, w szczególności z zakresu rachunkowości i badania sprawozdań finansowych, zaś w przypadku biegłych rewidentów uprawnionych do atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju – również atestacji tej sprawozdawczości.

3. Zatem, celem ODZ jest ciągle doskonalenie (rozwój i utrzymanie) kompetencji zawodowych biegłych rewidentów niezbędnych do kompetentnej realizacji zadań i świadczenia wysokiej jakości usług klientom, pracodawcom i innym interesariuszom, co przekładać się powinno na wzrost zaufania publicznego do zawodu.

4. Niniejsze Wytyczne dotyczą wyłącznie obligatoryjnych szkoleń, o których mowa w art. 9. ust. 2 Ustawy, a które mogą być przeprowadzane przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów lub jednostki uprawnione, zgodnie z uchwałami nr 1919/39a/2026 oraz 1920/39a/2026.

Przedmiotowe wytyczne nie dotyczą zatem obligatoryjnego doskonalenia zawodowego z zakresu sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej oraz atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, w tym w zakresie, o którym mowa w art. 14 ust. 2a ustawy z dnia 6 grudnia 2024 roku o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw w art. 20 ust. 1 pkt 1 (Dz. U. poz. 1863; dalej też jako: „Ustawa z dnia 6 grudnia 2024 roku**”) oraz uchwale nr 853/20a/2025 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 22 stycznia 2025 r. w sprawie zakresu tematycznego oraz minimalnej liczby godzin szkolenia w zakresie atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów (dalej też jako: „**uchwała nr 853/20a/2025**”).**

Do tych szkoleń ODZ zastosowanie mają postanowienia **wytycznych organizacyjno-metodycznych Szkoleń w zakresie Atestacji Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju w ramach Obligatoryjnego Doskonalenia Zawodowego Biegłych Rewidentów dotyczącego szkolenia z zakresu sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej oraz atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, w tym w zakresie wynikającym z art. 14 ust. 2a ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, o których mowa w ustawie z dnia 30 stycznia 2025 roku, a przyjętych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów uchwałą nr 965/21a/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie wytycznych organizacyjno-metodycznych szkoleń w zakresie atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.**

5. Jako minimum szkolenia obligatoryjne powinny:

- zapewnić biegłym rewidentom utrzymanie kompetencji nabytych przez biegłego rewidenta oraz
- umożliwić im rozwój nowych kompetencji niezbędnych do właściwego wykonywania zawodu.

6. Przepisy Ustawy, Rozporządzenia oraz wskazanych w pkt 1 uchwał KRBR szczegółowo określają sposób organizacji i weryfikacji obligatoryjnych szkoleń, wyznaczając konkretne zadania dla KRBR, w szczególności w zakresie:

- ustalenia zakresu tematycznego obligatoryjnych szkoleń oraz opracowanie wytycznych organizacyjno-metodycznych,
- organizacji szkoleń przez PIBR, co w praktyce oznacza organizację szkoleń przez Centrum Edukacji PIBR oraz Regionalne Oddziały PIBR,
- rejestracji jednostek uprawnionych (ocena wniosków o wpis do wykazu jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń w danego zakresu i ich akceptacja lub odmowa akceptacji),
- prowadzenia wykazu jednostek uprawnionych (dokonywanie wpisów i ich aktualizacja, skreślenia) i jego udostępnianie na stronie internetowej PIBR,
- przeprowadzania wizytacji w jednostkach uprawnionych,
- przeprowadzania inspekcji szkoleń w Regionalnych Oddziałach PIBR,
- publikacji na stronie internetowej PIBR informacji przekazywanych przez jednostki uprawnione dotyczących prowadzonego przez nie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (informacje o terminie, miejscu i zakresie tematycznym obligatoryjnego doskonalenia zawodowego co najmniej na 30 dni przed jego rozpoczęciem),
- określenia wzorcowych formularzy do stosowania przez jednostki uprawnione na potrzeby przekazywania wymaganych informacji (informacje o planowanych szkoleniach oraz informacje o uczestniczących w nich biegłych rewidentach).

7. W realizacji powyższych zadań KRBR korzysta ze wsparcia powołanej przez siebie Komisji ds. szkoleń oraz Centrum Edukacji PIBR (dalej też jako: „**CE PIBR**”).

II. Tematyka obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2027 roku

8. Poniższe tabele zawierają zestawienie tematów (modułów), które są przedmiotem szkoleń w 2027 r.:

- Zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2027 roku w zakresie dotyczącym wiedzy lub umiejętności związanych z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, w szczególności z zakresu rachunkowości i badania sprawozdań finansowych:

Moduł	Temat	Blok tematyczny	Wymiar godzinowy
1	Aktualizacja wiedzy z zakresu krajowego prawa bilansowego	Rachunkowość	4 godz.
2	Aktualizacja wiedzy z zakresu międzynarodowego prawa bilansowego	Rachunkowość	4 godz.
3	Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego	Rachunkowość	8 godz.
4	Analiza sytuacji finansowej jednostki gospodarczej w kontekście weryfikacji zagrożenia kontynuacji działalności	Rewizja finansowa	16 godz.
5	Kodeks spółek handlowych w pracy biegłego rewidenta	Rachunkowość/Rewizja finansowa	8 godz.
6	Sztuczna inteligencja jako wsparcie pracy biegłego rewidenta	Rewizja finansowa	8 godz.
7	Zastosowanie Kodeksu Etyki IESBA w praktyce biegłych rewidentów – część I	Rewizja finansowa	4 godz.
8	Zastosowanie Kodeksu Etyki IESBA w praktyce biegłych rewidentów – część II	Rewizja finansowa	4 godz.
9	Definiowanie ryzyk badania oraz projektowanie i realizacja procedur stanowiących reakcję	Rewizja finansowa	16 godz.
10	Ocena zniekształceń zidentyfikowanych podczas badania oraz ich wpływ na proces badania	Rewizja finansowa	12 godz.
11	Polityka rachunkowości i księgi rachunkowe jednostki w procesie badania sprawozdania finansowego	Rachunkowość/Rewizja finansowa	8 godz.
12	Analiza danych z wykorzystaniem Power BI, Power Query i Power Pivot	Rewizja finansowa	16 godz.
13	Inwentaryzacja z perspektywy audytora – podejście oraz kluczowe procedury. Spis z natury, potwierdzenia oraz zapytania	Rewizja finansowa	8 godz.
14	Sztuczna inteligencja (AI) w analizie danych	Rewizja finansowa	8 godz.
15	Testy kontroli w praktyce	Rewizja finansowa	12 godz.
16	Wykorzystanie wiedzy eksperckiej w procesie badania – Dlaczego? Kiedy? Jak? – praktyczne aspekty w oparciu o KSB 620 i KSB 500	Rewizja finansowa	4 godz.
17	Zapasy w firmie produkcyjno-handlowej – kluczowe zagadnienia, ryzyka oraz procedury audytu	Rewizja finansowa	12 godz.

Moduł	Temat	Blok tematyczny	Wymiar godzinowy
18	Podatek dochodowy wg UoR okiem audytora – jak uniknąć błędów w kalkulacji?	Rachunkowość/Rewizja finansowa	8 godz.
19	Zarządzanie płynnością i ryzyka płynności w spółce	Rachunkowość	8 godz.
20	Cyberbezpieczeństwo i audyt IT z perspektywy biegłego rewidenta	Rewizja finansowa	4 godz.
21	Dokumentowanie zawodowego osądu w świetle standardów	Rewizja finansowa	16 godz.
22	Audyt fundacji rodzinnej	Rachunkowość	8 godz.
23	Rachunkowość finansowa a controlling – obszary rozbieżności i ryzyka	Rachunkowość	8 godz.
24	Połączenia, podziały i aporty – ujęcie w księgach i sprawozdawczość	Rachunkowość	12 godz.
25	Ceny transferowe w praktyce spółki	Rachunkowość	8 godz.
26	Wykorzystanie danych controllingowych w badaniu sprawozdania finansowego – studium przypadku	Rewizja finansowa	4 godz.
27	Leasing wg polskiego prawa bilansowego – praktyczne aspekty stosowania	Rachunkowość	4 godz.
28	Leasing wg MSSF 16 – praktyczne aspekty stosowania	Rachunkowość	4 godz.
29	Standardy zarządzania jakością w małych firmach audytorskich – proste i skuteczne rozwiązania organizacyjne	Rewizja finansowa	8 godz.
30	Standardy inne niż standardy badania sprawozdań finansowych	Rewizja finansowa	8 godz.

- Zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2027 roku w zakresie atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju:

Moduł	Temat	Blok tematyczny	Wymiar godzinowy
1	Aktualizacja wiedzy w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju	Rewizja finansowa	8 godz.

9. Powyższa tematyka została zatwierdzona przez Radę Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego w dniu 10 lipca 2026 r. uchwałami nr 47/II/2026, 48/II/2026.

III. Metodyka i sposób prowadzenia zajęć

10. Przedstawiony powyżej zakres tematyczny obejmuje liczbę godzin wymaganych dla danego tematu (modułu). Uwzględniając liczne obowiązki zawodowe i wynikające z tego ograniczenia czasowe biegłych rewidentów, zachęca się organizatorów szkoleń do **elastycznego podejścia**, np. poprzez oferowanie szkolenia stacjonarnego lub kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet, z danego modułu w ramach dwóch lub więcej sesji przedpołudniowych, popołudniowych bądź wieczornych lub w ciągu weekendów.

11. Dzienny wymiar czasu szkolenia nie może przekroczyć 8 godzin lekcyjnych.

12. Szkolenia mogą być organizowane w formie stacjonarnej lub jako kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet.

13. Podczas szkoleń powinny być stosowane metody i techniki nauczania, skoncentrowane na **kształtowaniu praktycznych umiejętności** potrzebnych w pracy biegłego rewidenta. By osiągnąć założone cele szkolenia prowadzący zajęcia, dobierając formy i technikę nauczania, powinien uwzględnić fakt ewentualnego zróżnicowania poziomu posiadanej wiedzy i umiejętności zawodowych słuchaczy.

14. Podczas prowadzenia zajęć należy dbać o aktualizację przekazywanych treści materiałów. Prowadzący zajęcia powinni zwracać biegłym rewidentom szczególną uwagę na wpływ nietypowych zdarzeń gospodarczych i społecznych (np. działania wojenne, klęski żywiołowe, itp.) na proces sporządzania i badania sprawozdań finansowych lub wykonywania atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, oddziaływanie gwałtownego rozwoju technologii informatycznych i telekomunikacyjnych na procesy badania sprawozdań finansowych lub atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, w tym kwestie ryzyka związanego z wykonywaniem czynności zawodowych zdalnie, wpływ procesów inflacji, na ograniczoną przydatność analiz i wniosków opartych o dane z lat poprzednich, potrzebę zwrócenia szczególnej uwagi na nowe czynniki ryzyka związanego z kontynuacją działalności czy wzrostem ryzyka oszustwa.

15. Oferta szkolenia kierowana do potencjalnych uczestników powinna zawierać opis zakładanych efektów kształcenia, które będą celem szkolenia oraz, jeśli to zasadne, wskazanie minimalnego oczekiwanego poziomu zaawansowania uczestników w danym temacie jeszcze przed udziałem w szkoleniu (np. może to być uzasadnione w sytuacji, gdy szkolenie dotyczy tylko aktualizacji wiedzy z pewnego obszaru).

16. Szkolenia mogą być prowadzone w formie:

- wykładowo-warsztatowej,
- warsztatowej,
- wykładowej.

17. W trosce o stworzenie odpowiednich warunków do nauki oraz ze względu na efektywność, w szkoleniach wykładowo-warsztatowych oraz w szkoleniach warsztatowych może uczestniczyć nie więcej niż 30 osób. Ilość uczestników takich szkoleń może ulec zwiększeniu o nie więcej niż 10% ponad limit osób, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym wyłącznie po uprzednim powiadomieniu o tym Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Szkolenia w formie wykładowej nie mają ograniczenia co do liczby uczestników.

18. Limit maksymalnej ilości uczestników nie dotyczy szkolenia z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego realizowanego podczas Dorocznej Konferencji Audytu, organizowanej przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów.

19. Szkolenie wykładowo-warsztatowe nastawione jest na przekazanie wiedzy oraz pokazanie praktycznych aspektów jej stosowania. Udział zajęć praktycznych w całym szkoleniu stanowi minimum 30% czasu szkolenia.

20. Szkolenie warsztatowe ukierunkowane jest na zdobycie praktycznych umiejętności w oparciu o wiedzę przekazaną przez prowadzącego. Udział zajęć praktycznych w całym szkoleniu stanowi minimum 70% czasu szkolenia.

21. Szkolenie w formie wykładowej ukierunkowane jest na przekazanie, aktualizację, pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy.

22. Element warsztatowy szkolenia obejmuje następujące przykładowe formy nauczania: dyskusje nad przedstawionymi przykładami, analiza aktów prawnych i regulacji środowiskowych (standardów), wspólne rozważania nad możliwymi wariantami rozwiązań studiów przypadków, praca w zespołach, rozwiązywanie zadań sytuacyjnych opartych na przykładach z praktyki biegłego rewidenta oraz angażowanie uczestników do wymiany spostrzeżeń i wniosków poprzez podejmowanie szczególnie trudnych i ważnych kwestii, z którymi spotyka się biegły rewident w obszarze tematyki będącej przedmiotem szkolenia.

23. Dla zapewnienia długofalowych efektów kształcenia zalecane jest dalsze doskonalenie biegłych rewidentów drogą samokształcenia. W tym celu uczestnikom szkolenia należy wskazać aktualny stan prawny dotyczący omawianej tematyki szkolenia, rekomendowaną literaturę przedmiotu bądź inne źródła pozyskiwania informacji.

24. Dodatkowe, bardziej szczegółowe uwagi i wskazówki dotyczące zasad przeprowadzania poszczególnych szkoleń (w tym dopuszczalnej formy szkolenia) zawarto w dalszej części Wytycznych.

Sprawdzian wiadomości uczestników po szkoleniu

25. Każde szkolenie powinno być zakończone sprawdzianem wiadomości weryfikującym nabytą przez uczestników wiedzę oraz umiejętności.

26. Sprawdzian może mieć charakter samooceny przez uczestnika szkolenia.

27. Czas sprawdzianu wlicza się do czasu całkowitego czasu szkolenia przewidzianego dla danego tematu (modułu). Czas sprawdzianu nie powinien przekraczać 30 minut.

28. Ilość pytań sprawdzających zależy od czasochłonności nauki. Oczekuje się, że na każdą godzinę szkolenia przypada minimum 1 pytanie sprawdzające.

29. Pytania sprawdzające mogą przybierać różną postać. Mogą to być pytania testowe, zadania sytuacyjne, pytania sytuacyjne lub studium przypadku (case study). Do jednego zadania sytuacyjnego lub typu studium przypadku może być więcej niż jedno pytanie sprawdzające.

30. Uczestnik szkolenia powinien podjąć próbę rozwiązania pytań sprawdzających indywidualnie. Dopuszcza się możliwość korzystania z materiałów szkoleniowych.

31. Poziom trudności pytań powinien uwzględniać fakt, że sprawdzian odbywa się bezpośrednio po szkoleniu i uczestnicy nie mieli warunków na samodzielne powtórzenie materiału.

32. Po zakończonym sprawdzianie uczestnicy powinni uzyskać informację o odpowiedziach prawidłowych.

33. Wynik sprawdzianu może być ustalony:

- indywidualnie przez uczestnika na podstawie informacji zwrotnej od prowadzącego szkolenia, lub
- poprzez prowadzącego szkolenie (w tym automatycznie w ramach platformy e-learningowej lub innych środków komunikacji elektronicznej np. wyniki prezentowane w Google / MS Forms) i następnie przekazane uczestnikom.

IV. Wymogi dotyczące wykładowców

34. Wykładowcy poszczególnych tematów powinni posiadać odpowiednią wiedzę oraz doświadczenie zawodowe i dydaktyczne dające rękojmię przeprowadzenia danego szkolenia na wysokim poziomie merytorycznym i praktycznym. W szczególności:

- wykładowcami do tematów z zakresu rewizji finansowej powinny być osoby z minimum 3-letnim praktycznym doświadczeniem w zakresie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- wykładowcy z zakresu innych tematów niż rewizja finansowa będą posiadali odpowiednie przygotowanie merytoryczne oraz praktyczne w zakresie wykładanego tematu,
- wykładowcy będą posiadali doświadczenie w prowadzeniu szkoleń dla osób dorosłych bądź przeszli odpowiednie przeszkolenie w zakresie metodyki prowadzenia szkoleń dla dorosłych.

35. Wykładowcy prowadzący po raz pierwszy szkolenia z danego tematu z wykorzystaniem materiałów przygotowanych przez CE PIBR mają obowiązek uczestniczenia w szkoleniach metodycznych dla wykładowców, organizowanych przez CE PIBR – pod rygorem zakazu prowadzenia szkolenia z danego tematu. Obowiązek ten nie dotyczy autora oraz recenzenta materiałów szkoleniowych z danego tematu. Szkolenia CE PIBR, o których mowa powyżej, mogą być organizowane stacjonarnie, w formule online w czasie rzeczywistym lub w formie nagrania udostępnionego na platformie e-learningowej CE PIBR.

Obowiązki powyższe powinny zostać zrealizowane w terminach umożliwiających ewentualną aktualizację wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych w terminach wynikających z niniejszych Wytycznych oraz obowiązujących przepisów prawa.

36. Zmiana wykładowcy prowadzącego określony temat (moduł) w stosunku do pierwotnej wersji wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych wymaga **aktualizacji wniosku**.

37. W sytuacjach szczególnych, takich jak zdarzenia losowe (np. choroba wykładowcy), dopuszczalna jest zmiana wykładowcy bez uprzedniej aktualizacji wniosku, o ile wykładowca zastępujący spełnia wymagania określone w pkt. 34 i 35. W przypadku wystąpienia sytuacji, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, organizator szkolenia niezwłocznie, nie później niż w dniu szkolenia, powiadamia Krajową Radę Biegłych Rewidentów o zmianie wykładowcy oraz powodach ją uzasadniających, przedkładając potwierdzenie ich wystąpienia.

V. Materiały szkoleniowe i pomoce naukowe

38. Materiałami szkoleniowymi są:

- wzorcowe materiały szkoleniowe przygotowane przez CE PIBR na potrzeby obligatoryjnego doskonalenia zawodowego;
- autorskie materiały merytoryczne przygotowane przez jednostkę uprawnioną (niezależnie od formy prowadzonego szkolenia: stacjonarne lub jako kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet) podlegające uprzedniej recenzji. Koszty recenzji ponosi jednostka uprawniona. Jednostka uprawniona zobowiązana jest do przedłożenia do działającej w imieniu KRBR Komisji ds. szkoleń wniosku o recenzję materiałów wraz z materiałem nie później niż na 45 dni przed planowanym terminem szkolenia. Materiał, który nie uzyskał pozytywnej recenzji nie może być materiałem, na podstawie którego będzie prowadzone szkolenie;
- materiały szkoleniowe muszą składać się co najmniej z: prezentacji, zadań sytuacyjnych wraz z autorską propozycją rozwiązań, testu sprawdzającego wiedzę wraz z rozwiązaniem. Zalecane jest również przygotowanie i przekazanie uczestnikom materiałów szkoleniowych w formie skryptu.

39. Jednostka uprawniona **zobowiązana jest wykorzystywać w trakcie szkolenia materiały, które zadeklarowała w swoim wniosku** o wpis do wykazu jednostek uprawnionych bądź jego aktualizacji w odniesieniu do danego szkolenia.

40. Zmiana wykorzystywanych materiałów, ich zakresu lub treści, wymaga odpowiedniej aktualizacji wniosku w terminie co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem szkolenia. Razem z wnioskiem jednostka przedkłada zaktualizowane materiały, które podlegają recenzji.

41. Jednostka uprawniona ma obowiązek przekazania każdemu uczestnikowi szkolenia kompletu materiałów szkoleniowych zadeklarowanych w swoim wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych.

42. Jednostka uprawniona ma obowiązek udostępnienia kompletu materiałów szkoleniowych wizytatorowi KRBR przeprowadzającemu wizytację konkretnego szkolenia ODZ deklarowanych w swoim wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych. Regionalny Oddział PIBR również ma obowiązek udostępnienia kompletu materiałów szkoleniowych osobie wykonującej inspekcję konkretnego szkolenia ODZ.

VI. Obowiązki Polskiej Izby Biegłych Rewidentów oraz jednostek uprawnionych do przeprowadzenia obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów

Obowiązki wobec biegłych rewidentów będących uczestnikami szkoleń

43. Po zakończonym szkoleniu biegli rewidentzi otrzymują od jednostki uprawnionej lub Polskiej Izby Biegłych Rewidentów dokument potwierdzający odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, który zawiera co najmniej:

- imię i nazwisko oraz numer wpisu do rejestru biegłego rewidenta,
- formę obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (stacjonarne/ kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet),
- zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- termin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- liczbę godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- wskazanie nazwy jednostki uprawnionej lub Polskiej Izby biegłych Rewidentów przeprowadzającej obligatoryjne doskonalenie zawodowe,
- imię i nazwisko oraz podpis osoby reprezentującej jednostkę uprawnioną lub Polską Izbę Biegłych Rewidentów przeprowadzającą obligatoryjne doskonalenie zawodowe.

Obowiązki informacyjne i sprawozdawcze wobec KRBR

44. Jednostki uprawnione mają obowiązek przekazania do KRBR **wyłącznie drogą elektroniczną** za pośrednictwem indywidualnych kont jednostek uprawnionych na stronie internetowej PIBR, informacje dotyczące prowadzonego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego obejmujące:

- termin, miejsce odbywania szkolenia i zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego – nie później niż 30 dni przed jego rozpoczęciem,
- w przypadku szkoleń stacjonarnych – także imienną listę biegłych rewidentów uczestniczących w szkoleniu – nie później niż w terminie 10 dni po jego zakończeniu,
- w przypadku szkoleń w trybie zdalnym – także listę biegłych uczestniczących w szkoleniu w danym miesiącu, przy czym przekazanie listy następuje nie później niż w terminie 7 dni od zakończenia miesiąca, w którym przeprowadzono obligatoryjne doskonalenie zawodowe.

45. Polska Izba Biegłych Rewidentów ma obowiązek przekazania do KRBR **wyłącznie drogą elektroniczną** za pośrednictwem indywidualnych kont na stronie internetowej PIBR, informacje dotyczące prowadzonego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, obejmujące:

- termin, zakres tematyczny, a w przypadku szkolenia w formie stacjonarnej także miejsce odbywania szkolenia – nie później niż 30 roboczych dni przed jego rozpoczęciem,
- w przypadku szkoleń w trybie zdalnym, o którym mowa w rozdziale VII, listę biegłych uczestniczących w szkoleniu w danym miesiącu – nie później niż w terminie 7 roboczych dni po jego zakończeniu,
- w przypadku szkoleń w trybie zdalnym, o którym mowa w rozdziale VIII, listę biegłych uczestniczących w szkoleniu – nie później niż w terminie 10 dni roboczych po jego zakończeniu.

Ocena szkoleń

46. Po zakończonym szkoleniu stacjonarnym, organizator jest zobowiązany rozdać uczestnikom formularze oceny szkolenia (dalej także jako: „**ankieta oceniająca szkolenie**” lub „**ankieta**”).

47. W przypadku szkolenia zdalnego ankieta może być udostępniona bezpośrednio na platformie e-learningowej lub inną drogą np. formularz Google lub MS Forms.

48. Choć wypełnienie ankiety jest dobrowolne dla uczestnika, to jednak organizator szkolenia powinien dołożyć wszelkich starań, aby jak największa liczba osób wypełniła ankietę.

49. Na stronie internetowej PIBR (<https://www.pibr.org.pl/pl/informacje-dla-bieglych#szkolenia>) w sekcji: „Materiały dla jednostek” znajdują się udostępnione do pobrania i edycji:

- przykładowy formularz oceny szkolenia stacjonarnego, oraz
- przykładowy formularz oceny szkolenia zdalnego, które zawierają minimalny zakres pytań do uczestników. Organizator szkolenia może uzupełnić te pytania o swoje własne.

Obowiązek aktualizacji wniosków o wpis do wykazu jednostek uprawnionych

50. Wykaz jednostek uprawnionych – zarówno do prowadzenia szkoleń w zakresie dotyczącym wiedzy lub umiejętności związanych z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, w szczególności z rachunkowości i badania sprawozdań finansowych, jak i w zakresie atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju – jest regularnie aktualizowany przez prowadzącą go KRBR.

51. Aktualizacja może mieć miejsce na skutek następujących zdarzeń:

- jednostka zrezygnowała z organizowania szkolenia dla określonego tematu bądź z określonej formy kształcenia, lub
- jednostka dokonała innych zmian niż określone powyżej, które powodują, że informacje podane we wniosku lub zgłoszeniu są nieaktualne, za wyjątkiem przypadku przewidzianego w pkt 37, co może skutkować wykreśleniem z wykazu.

52. W przypadku, gdy jednostka zrezygnowała z organizowania szkolenia dla określonego tematu lub z określonej formy kształcenia, to niezwłocznie dokonuje pisemnego zawiadomienia KRBR wraz z podaniem przyczyny takiej zmiany.

53. W przypadku zmiany powstałej po stronie jednostki uprawnionej, w wyniku której informacje podane w pierwotnym wniosku przestały być aktualne, jednostka uprawniona niezwłocznie aktualizuje dokumenty w zakresie objętym zmianami i przesyła je do ponownej oceny do KRBR, która ma 30 dni na rozpatrzenie zaktualizowanego wniosku. KRBR niezwłocznie zawiadamia jednostkę o swojej decyzji, zarówno pozytywnej, jak i negatywnej.

54. Przykłady zmian, które powodują konieczność aktualizacji pierwotnego wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych:

- zmiana wykładowcy (za wyjątkiem przypadku, o którym mowa w pkt 37),
- zmiana formy kształcenia ze stacjonarnej na zdalną lub odwrotnie,
- zmiany materiałów szkoleniowych.

55. Do momentu uzyskania pozytywnej decyzji KRBR, jednostka nie może prowadzić szkoleń objętych zmianami, które wymagały aktualizacji wniosku. Naruszenie tej zasady powoduje, że jednostka może zostać skreślona z wykazu jednostek uprawnionych.

56. Na stronie internetowej PIBR udostępnione są wzory wniosków do pobrania i edycji.

VII. Kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet: on-line w formie e-learning

57. Jednostka, która chciałaby oferować szkolenia w formie e-learningu powinna przygotować i dołączyć do wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych lub odpowiednio do jego aktualizacji:

- wykaz materiałów merytorycznych, które będą stanowiły materiał źródłowy dla potrzeb stworzenia szkolenia zdalnego,
- jeżeli materiały źródłowe obejmują autorskie materiały opracowane przez jednostkę – te materiały autorskie,
- jednostka zobowiązana jest do przedłożenia do działającej w imieniu KRBR Komisji ds. szkoleń wniosków o recenzję materiałów wraz z materiałem nie później niż na 45 dni przed planowanym terminem udostępnienia danego szkolenia e-learningowego – zgodnie z pkt 38 Wytycznych,
- szczegółowy opis metodologii uczenia przyjętej na potrzeby e-learning, w tym: oczekiwana ilość ekranów merytorycznych (tekstowych i sytuacyjnych), szacowany czas niezbędny do ukończenia szkolenia, ilość i rodzaj ćwiczeń, zasady zaliczenia ćwiczeń i sprawdzianu wiadomości oraz całego szkolenia, elementy wzbogacające, np. elementy multimedialne i ich udział procentowy w szkoleniu, ewentualne udostępniane uczestnikom szkolenia materiały do pobrania, możliwość kontaktu z opiekunem merytorycznym szkolenia itp.,
- jeżeli został opracowany scenariusz techniczny szkolenia uwzględniający treści merytoryczne oraz ilustrujący przyjętą metodologię uczenia – ten scenariusz,
- jeżeli istnieje wersja demo (testowa) – dane dostępne (wyłącznie na potrzeby recenzenta) do tej wersji,
- alternatywnie do punktów powyżej – dane dostępne (wyłącznie na potrzeby recenzenta) do pełnego gotowego szkolenia e-learning, jeżeli zostało już opracowane.

58. Minimalne standardy warunkujące uzyskanie pozytywnej akceptacji wniosku są następujące:

- stopień szczegółowości, zaawansowania oraz zakres szkolenia e-learning powinny odpowiadać czasochłonności przewidzianej przez KRBR dla danego tematu w ramach szkolenia stacjonarnego,
- do szkolenia musi być przypisana osoba merytoryczna, której życiorys powinien być załączony do wniosku; zadaniem tej osoby jest nadzór merytoryczny nad szkoleniem oraz ewentualne rozstrzyganie wątpliwości merytorycznych zgłaszanych przez recenzenta oraz użytkowników szkolenia,
- materiałom merytorycznym powinna zostać nadana fabuła, podzielona przynajmniej na następujące rodzaje ekranów merytorycznych:
 - tekstowy i/lub sytuacyjny – maks. ok. 80% ekranów; ekran merytoryczny powinien zawierać przynajmniej blok tekstu, zdjęcie, wykres lub infografikę, ewentualnie fabularyzowane scenki sytuacyjne,
 - ćwiczeniowy (ekran z ćwiczeniami) – min. ok. 20% ekranów; ćwiczenia mogą mieć charakter pytań testowych otwartych lub zamkniętych, zadań sytuacyjnych, zdań liczbowych, studiów przypadku tzw. Case Study, praktycznych ilustracji przypadków jakie faktycznie wystąpiły itp. Ćwiczenia mają dać uczestnikowi możliwość utrwalenia wiadomości lub przećwiczenia umiejętności przekazanych na ekranach sytuacyjnych i tekstowych. Uczestnik musi mieć możliwość przystępowania do ćwiczeń dowolną liczbę razy. W informacji zwrotnej po zakończeniu ćwiczenia uczestnik powinien uzyskać informację dotyczącą wyniku pozytywnego/negatywnego oraz komentarz do każdej odpowiedzi z uzasadnieniem, dlaczego jest ona błędna lub poprawna.

Ewentualna punktacja zdobyta za wykonanie ćwiczenia nie powinna wpływać na ogólne zaliczenie szkolenia e-learningowego.

- powyższy podział ekranów nie ma zastosowania w przypadku, gdy szkolenie e-learning ma postać nagrania szkolenia prowadzonego przez rzeczywistego wykładowcę lub prowadzenie wykładu w czasie rzeczywistym,
- niedopuszczalna jest sytuacja, aby na skutek wyboru złej odpowiedzi w ramach ćwiczenia uczestnik nie miał możliwości uzyskania komentarza odnośnie tego, dlaczego odpowiedź była błędna i by blokowało go to przed kontynuacją szkolenia. Takie oczekiwanie wynika z tego, że ćwiczenia służą do nauki, a nie do sprawdzania wiedzy. Natomiast wiedza i umiejętności zdobyte w trakcie szkolenia podlegają weryfikacji na etapie sprawdzianu wiadomości,
- do liczby ekranów merytorycznych szkolenia e-learningowego nie wlicza się następujących ekranów (jeśli występują): tytułowy, z instrukcją obsługi,
- szkolenie e-learningowe powinno być zakończone sprawdzianem wiadomości, dzięki któremu uczestnik szkolenia będzie mógł sprawdzić swoją wiedzę w danym zakresie. Czas sprawdzianu wiadomości wlicza się do całkowitego czasu szkolenia,

- ilość pytań sprawdzających w ramach sprawdzianu wiadomości zależy od czasochłonności nauki. Na każdą godzinę nauki przypada minimum 1 pytanie sprawdzające. Zaleca się, aby pytania miały formę pytań testowych zamkniętych wielokrotnego wyboru. Oznacza to, że pytanie zawiera opis sytuacji, pytanie lub polecenie oraz gotowe odpowiedzi do wyboru (wybierana jest prawidłowa odpowiedź, więcej niż jedna prawidłowa odpowiedź bądź najlepsza odpowiedź),
- po zakończeniu sprawdzianu wiadomości uczestnik powinien uzyskać informację zwrotną dotyczącą zdobytej punktacji, wyniku pozytywnego/negatywnego, komentarza do każdej odpowiedzi tłumaczącego, dlaczego jest ona błędna lub poprawna,
- szkolenie musi być dostępne dla użytkownika przez odpowiednio długi czas, aby mógł zrealizować szkolenie,
- uczestnik powinien mieć możliwość dokonywania przerw w nauce i następnie jej kontynuowania w miejscu, w którym ją przerwał chyba, że szkolenie ma postać wykładu prowadzonego w czasie rzeczywistym,
- po szkoleniu uczestnik powinien mieć możliwość pobrania ze stron wskazanych przez organizatora i/lub wydruku wykorzystywanych materiałów merytorycznych w trakcie szkolenia, ewentualnie takie materiały mogą być uczestnikowi przekazane inną drogą przed lub po zakończeniu szkolenia.

59. Platforma e-learningowa musi być kompatybilna z powszechnie stosowanymi standardami dla oprogramowania i przepustowości łączy internetowych o jakości niezbędnej do prowadzenia szkolenia.

60. Zaleca się, aby ekrany zawierały także elementy multimedialne i aktywizujące uczestnika szkolenia e-learningowego, np. przyciski, pod którymi kryją się dodatkowe informacje, wycinki filmów, animacje (inne od elementów interfejsu, postaci i innych elementów, które się powtarzają), przy czym ich użycie musi być uzasadnione.

61. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale, do szkoleń on-line stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów I–VI Wytycznych.

VIII. Kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet: on-line w czasie rzeczywistym

62. Jednostka może również oferować szkolenia on-line w czasie rzeczywistym.

63. Jednostka, która chciałaby oferować szkolenia w formie on-line powinna przygotować i dołączyć do wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych lub odpowiednio do jego aktualizacji:

- wykaz materiałów merytorycznych, które będą stanowiły materiał źródłowy do przeprowadzenia szkolenia,
- jeżeli materiały źródłowe obejmują autorskie materiały opracowane przez jednostkę – te materiały autorskie, które zostaną przekazane do recenzji,
- jednostka zobowiązana jest do przedłożenia do działającej w imieniu KRBR Komisji ds. szkoleń wniosków o recenzję materiałów wraz z materiałem nie później niż na 45 dni przed planowanym terminem szkolenia zgodnie z pkt 38 Wytycznych,
- szczegółowy opis harmonogramu szkolenia (ze wskazaniem na podział zajęć dydaktycznych oraz przerw), który ze względu na specyfikę szkolenia, nie może mieć negatywnego wpływu na przewidywane efekty kształcenia, a także wskazanie sposobu zadawania pytań przez uczestników szkolenia oraz udzielania wyjaśnień przez prowadzącego szkolenie,
- wskazanie narzędzi, które będą wykorzystywane do prowadzenia szkolenia on-line.

64. Dobór narzędzi nie może mieć negatywnego wpływu na efektywność szkolenia.

65. Kryteria warunkujące uzyskanie pozytywnej akceptacji wniosku:

- stopień szczegółowości, zaawansowania oraz zakres szkolenia on-line, a także liczba godzin powinny odpowiadać warunkom przewidzianym przez KRBR dla danego tematu w ramach szkolenia stacjonarnego,
- wskazanie wykładowcy lub wykładowców, których życiorys powinien być załączony do wniosku lub aktualizacji wniosku,
- zapewnienia, aby materiały merytoryczne miały formę możliwą do wyświetlenia podczas szkolenia, należy wskazać także sposób przekazania lub pobrania materiałów merytorycznych przez uczestników szkolenia,

- wskazanie sposobu przebiegu szkolenia z uwzględnieniem jego formy wskazanej w punkcie 16 Wytycznych (wykładowo-warsztatowa, warsztatowa, wykładowa),
- zapewnienie możliwości realizowania prawa do wizytacji.

66. Szkolenie on-line powinno być zakończone sprawdzianem wiadomości, dzięki któremu uczestnik szkolenia będzie mógł sprawdzić swoją wiedzę w danym zakresie. Czas sprawdzianu wiadomości wlicza się do całkowitego czasu szkolenia i nie powinien przekraczać 30 minut.

67. Po zakończeniu sprawdzianu wiadomości, uczestnicy powinni uzyskać informację o odpowiedziach prawidłowych.

68. Jednostka jest zobowiązana do przedstawienia w opisie szkolenia wymagań technicznych dotyczących sprzętu oraz przepustowości łączy internetowych o jakości niezbędnej do efektywnego uczestnictwa w szkoleniu, następnie przesłania osobom zapisanym na szkolenie instrukcji logowania do systemu, informacji o sposobie sprawdzania obecności podczas szkolenia.

69. Na zakończenie szkolenia powinna być przewidziana ankieta oceniająca szkolenie. O sposobie przeprowadzenia ankiety decyduje organizator (formularz dostępny w aplikacji lub formularz dostępny pod linkiem lub inny wskazany przez organizatora).

70. Na zakończenie szkolenia uczestnicy powinni otrzymać dokument potwierdzający odbycie szkolenia (zgodnie z pkt 43). Warunkiem otrzymania dokumentu jest udział w całości szkolenia.

71. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale, do szkoleń on-line stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów I-VI Wytycznych.

IX. Kontrola jakości obligatoryjnych szkoleń

72. Wizytacje w jednostkach uprawnionych przeprowadzane są zgodnie z Wytycznymi w zakresie prowadzenia wizytacji w jednostkach uprawnionych przyjętymi uchwałą nr 1193/25/2025 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie wytycznych w zakresie wizytacji.

73. Inspekcje w Regionalnych Oddziałach przeprowadzane są zgodnie z Wytycznymi w zakresie inspekcji szkoleń przeprowadzanych w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przez Regionalne Oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów przyjętymi uchwałą nr 257/9/2024 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 23 stycznia 2024 r., zmienioną uchwałami nr 515/13/2024 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 maja 2024 r., nr 678/17/2024 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 24 września 2024 r., nr 746/19/2024 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 19 listopada 2024 r.

**Zakres tematyczny obligatoryjnego
doskonalenia zawodowego dla biegłych
rewidentów w 2027 roku w zakresie dotyczącym
wiedzy lub umiejętności związanych
z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta,
w szczególności z zakresu rachunkowości
i badania sprawozdań finansowych**

Moduł 1

Aktualizacja wiedzy z zakresu krajowego prawa bilansowego

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Aktualizacja, pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy w zakresie krajowych regulacji dotyczących prawa bilansowego.
- Materiał koncentruje się na tych zmianach, które mają istotny wpływ na sprawozdania finansowe za bieżący i poprzedni rok obrotowy, z możliwością rozszerzenia materiału o inne zagadnienia z zakresu stosowania krajowych regulacji dotyczących prawa bilansowego.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny lekcyjne z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia. • Wskazanie kierunków zmian w prawie bilansowym wraz z podaniem aktualnych przepisów prawa, które mają zastosowanie w latach rozpoczynających się 1 stycznia 2025 r.	0,5
2.	Zmiany w polskim prawie bilansowym obowiązujące od 1 stycznia 2025 r.	• Aktualizacja przepisów ustawy o rachunkowości oraz przepisów wykonawczych do ustawy. • Aktualizacja prawa bilansowego wynikająca z Krajowych Standardów Rachunkowości i innych publikacji wydawanych przez Komitet Standardów Rachunkowości. • Oddziaływanie innych ustaw i rozporządzeń na prawo bilansowe (np. prawa podatkowego, prawa handlowego, prawa o ubezpieczeniach społecznych, itp.).	1
3.	Projektowane kierunki zmian w polskim prawie bilansowym	• Planowane zmiany ustawy o rachunkowości i przepisów wykonawczych. • Planowane nowe KSR, w tym projekty standardów w trakcie konsultacji.	1
4.	Różne przykładowe zagadnienia z zakresu prawa bilansowego – materiał uzupełniający	• Prace rozwojowe – ujęcie, wycena, kwalifikacja kosztów. • Podatek odroczony – zagadnienia praktyczne, w tym ulgi B&R, działalność w SSE, uzgodnienie efektywnej stopy podatku i inne. • Inne zagadnienia praktyczne.	1

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
5.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

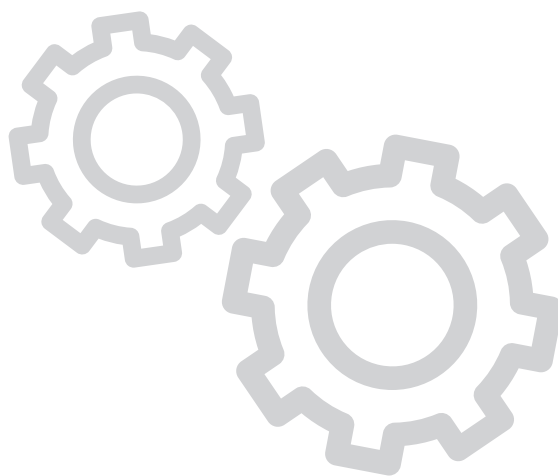
- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Aneta Wilk-Łyś.
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- KSR i stanowiska oraz inne publikacje Komitetu Standardów Rachunkowości.
- Aktualne projekty z zakresu ww. regulacji w fazie dyskusji.
- Opracowania różne do ww. regulacji.

Moduł 2

Aktualizacja wiedzy z zakresu międzynarodowego prawa bilansowego

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Aktualizacja, pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy w zakresie międzynarodowych regulacji dotyczących prawa bilansowego.
- Materiał koncentruje się na tych zmianach, które mają istotny wpływ na sprawozdania finansowe za bieżący i poprzedni rok obrotowy, z możliwością rozszerzenia materiału o inne zagadnienia z zakresu stosowania międzynarodowych regulacji dotyczących prawa bilansowego.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny lekcyjne z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia. • Wskazanie kierunków zmian w prawie bilansowym wraz z podaniem aktualnych przepisów prawa, które mają zastosowanie w latach 2024-2025.	0,5
2.	Aktualizacje w międzynarodowym prawie bilansowym obowiązujące od 2025 r.	• Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) i Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR). • Nowe interpretacje MSSF. • Nowe Stanowiska praktyczne.	1
3.	Projektowane kierunki zmian w międzynarodowym prawie bilansowym	• Projektowane zmiany do MSSF.	1
4.	Różne przykładowe zagadnienia z zakresu prawa bilansowego – materiał uzupełniający	• Zagadnienia różne, np. wynikające z publikacji ESMA. • Inne zagadnienia merytoryczne z zakresu stosowania MSSF/MSR w praktyce.	1
5.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Aneta Wilk-Łyś.
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- MSR/MSSF – opublikowane standardy.
- Rozporządzenia Komisji UE zatwierdzające odpowiednie zmiany w MSR/MSSF.
- Publikacje ESMA, KNF.
- Opracowania i różne oficjalne publikacje w zakresie ww. regulacji.

Moduł 3

Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Omówienie zmian w prawie podatkowym w zakresie podatku CIT, PIT, VAT i innych podatków obowiązujących polskie podmioty gospodarcze.
- Uzyskana wiedza powinna się przełożyć na praktyczną umiejętność biegłego rewidenta w zakresie oceny dostosowania systemów ewidencyjnych do aktualnych wymogów prawa podatkowego oraz konsekwencji zmian prawa podatkowego na sprawozdanie finansowe.
- Uzyskana wiedza powinna umożliwić biegłemu rewidentowi identyfikowanie potencjalnych ryzyk związanych z brakiem odpowiedniego przygotowania klientów do wdrożenia zmian prawa podatkowego.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rachunkowość.

Uwagi szczegółowe

- Szkolenie zakłada zaawansowany poziom wiedzy z zakresu obowiązującego prawa podatkowego, brak podstaw może spowodować, że informacje o zmianach będą niezrozumiałe, a w efekcie szkolenie okaże się nieefektywne.
- Prowadzący powinien być w stanie wyjaśnić przyczyny zmian oraz zachęcać uczestników szkolenia do dyskusji o zasadności tych zmian i ich praktycznych skutkach.
- Szkolenie nie powinno bazować wyłącznie na przekazaniu uczestnikom „suchych” przepisów.
- Szkolenie powinno być w miarę możliwości ilustrowane przykładami uwzględniającymi polskie realia gospodarcze, koncentrując się na najważniejszych i najbardziej aktualnych tematach.

Zakres tematyczny zajęć

- Szkolenie powinno obejmować swoim zakresem ostatnie zmiany w przepisach podatkowych (CIT, PIT, VAT i inne).
- Szkolenie powinno także uwzględniać tematy podatkowe, które z różnych względów stanowią w danym roku przedmiot „gorącej” dyskusji publicznej lub rodzą istotne wątpliwości interpretacyjne.
- Szkolenie powinno koncentrować się na tych zmianach, które mogą mieć istotny wpływ na sprawozdania finansowe za ubiegły i bieżący rok (wliczając w to podatek odroczony) oraz sposób ich badania.
- Organizator szkolenia odpowiada za opracowanie szczegółowego zakresu tematycznego i jego przedstawienie w ofercie szkoleniowej.
- Szkolenie powinno zakończyć się sprawdzianem wiadomości.

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Magdalena Pikuła.
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – ordynacja podatkowa.
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

Moduł 4

Analiza sytuacji finansowej jednostki gospodarczej w kontekście weryfikacji zagrożenia kontynuacji działalności

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Przybliżenie wiedzy z zakresu metod analizy ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa oraz wiedzy na temat przyczyn oraz sygnałów (finansowych jak i operacyjnych) świadczących o zagrożeniu kontynuacji działalności jednostki gospodarczej.
- Nabycie umiejętności analizy sytuacji finansowej jednostki w oparciu o sprawozdania finansowe oraz z wykorzystaniem wskaźników analitycznych. Słuchacze nabędą umiejętność właściwej interpretacji uzyskanych wyników analizy.
- Nabycie umiejętności identyfikacji sygnałów wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności podmiotu, która to umiejętność może pomóc w podejmowaniu kroków przeciwdziałających nadchodzącym problemom z płynnością lub wypłacalnością.
- Omówienie kwestii kontynuacji działalności w sprawozdaniu finansowym oraz w sprawozdaniu z badania.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin lekcyjnych z bloku rewizji finansowej.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,5
2.	System analizy działalności przedsiębiorstwa	• Czynniki makroekonomiczne oraz mikroekonomiczne determinujące sytuację finansową przedsiębiorstwa. • Materiały źródłowe analizy ekonomicznej. • Odbiorcy analizy ekonomicznej.	1,5
3.	Analiza wstępna sprawozdania finansowego	• Analiza wstępna ze szczególnym uwzględnieniem wartości informacyjnej rachunku przepływów pieniężnych oraz informacji dodatkowej.	1,5
4.	Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego	• Analiza płynności finansowej (ujęcie statyczne oraz dynamiczne płynności finansowej). • Analiza rentowności (kasowe oraz memoriałowe ujęcie procesów finansowych zachodzących w przedsiębiorstwie, analiza du Ponta). • Analiza zadłużenia oraz zdolności obsługi długu. • Analiza wykorzystania aktywów (w tym między innymi analiza cyklu kapitału obrotowego).	3,5

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
5.	Zakłócenia w porównywalności danych finansowych	Zakłócenia metodologiczne, finansowe, organizacyjne oraz rzeczowe.	1
6.	Istota zasady kontynuacji działalności Upadłość jednostki gospodarczej	- Istota zasady kontynuacji działalności. - Upadłość w sensie prawnym oraz ekonomicznym. - Sygnały świadczące o zagrożeniu kontynuacji działalności. - Przyczyny upadłości przedsiębiorstw.	2,5
7.	Kwestia kontynuacji działalności w sprawozdaniu finansowym oraz w sprawozdaniu z badania	- Kwestia kontynuacji działalności w sprawozdaniu finansowym. - Cele i procedury badania założenia kontynuacji działalności. - Kwestia kontynuacji działalności w sprawozdaniu z badania.	3,5
8.	Weryfikacja zagrożenia kontynuacji działalności jednostki gospodarczej	Metody prognozowania upadłości podmiotów gospodarczych (wybrane jedno- oraz wielowymiarowe modele przewidywania upadłości).	1,5
9.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: dr hab. Tomasz Maślanka prof. UEK.
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSB 240 „Obowiązki biegłego rewidenta podczas badania sprawozdania finansowego dotyczące oszustw.”.
- Analiza i ocena kondycji finansowej przedsiębiorstwa z wykorzystaniem rachunku przepływów pieniężnych, Maślanka T., Mazur-Maślanka I., CeDeWu, Warszawa 2021.
- Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych, Sierpińska M., Jachna T., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
- Teoria i praktyka analizy finansowej w przedsiębiorstwie, Waśniewski T., Skoczylas W., Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Warszawa 2004.
- KSR Nr 14 „Kontynuacja działalności oraz rachunkowość jednostek przy braku kontynuowania działalności”.
- KSB 570 (Z) „Kontynuacja działalności”.

Moduł 5

Kodeks spółek handlowych w pracy biegłego rewidenta

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Usystematyzowanie, pogłębienie i aktualizacja wiedzy z zakresu prawa handlowego, w szczególności w obszarach:
- organizacja, funkcjonowanie i stosunki prawne różnych rodzajów spółek w świetle KSH w spółkach osobowych i w spółkach kapitałowych,
- zastosowanie przepisów KSH w procesie badania sprawozdania finansowego,
- usługi atestacyjne wykonywane przez biegłych rewidentów wynikające z KSH,
- podziały, połączenia i przekształcenia jednostek – rola biegłego rewidenta w procesach restrukturyzacji,
- inne usługi atestacyjne przeprowadzane przez biegłych rewidentów określone w KSH.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych: 4 godziny z bloku rachunkowość i 4 godziny z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,5
2.	Specyfika działalności spółek na bazie KSH wraz z ujęciem księgowym	Spółki osobowe: • specyfika funkcjonowania spółek osobowych, • podejmowanie uchwał wspólników w spółkach osobowych, • stosunki majątkowe w spółkach osobowych (m.in. instytucja wkładu i udziału kapitałowego, podział zysków i strat i inne). Spółki kapitałowe: • powstawanie spółek kapitałowych, spółka w organizacji, • organy spółek kapitałowych, ich kompetencje i zakres działania, • podejmowanie uchwał przez organy spółek kapitałowych, ich ważność i skuteczność, • dopłaty, • umorzenie udziałów, • zasady podziału zysków w spółkach prawa handlowego, • sprawozdania finansowe spółek prawa handlowego – zatwierdzanie, zgłaszanie do sądu rejestrowego i urzędu skarbowego, • szczególne transakcje powiązane z zagadnieniami wynikającymi z KSH wymagające reakcji biegłego rewidenta (wkłady pieniężne i niepieniężne do spółek prawa handlowego, połączenia, przekształcenie, podziały, likwidacje etc.).	2

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
3.	Usługi atestacyjne przeprowadzane przez biegłych rewidentów określone w Kodeksie spółek handlowych – charakterystyka usługi, jej przeprowadzanie i dokumentowanie	• Badanie planu przekształcenia spółki handlowej (art. 559). • Badanie sprawozdania założycieli spółki akcyjnej (art. 312 w związku z art. 311). • Badanie sprawozdania zarządu w związku z zamiarem nabycia majątku spółki od akcjonariuszy (art. 394 i 312 w związku z art. 311). • Badanie sprawozdania zarządu spółki akcyjnej w związku ze zwykłym podwyższeniem kapitału zakładowego (art. 431 i 312). • Badanie rachunku zysków i strat wraz z informacją dodatkową spółki akcyjnej w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego ze środków spółki (art. 442). • Badanie wartości wkładów niepieniężnych w związku z warunkowym podwyższeniem kapitału zakładowego w spółce akcyjnej (art. 449 i 312). • Badanie wyceny aktywów i pasywów spółki jawnej, w której wszyscy wspólnicy prowadzili sprawy spółki, w związku z przekształceniem takiej spółki (art. 572) – biegły rewident. • Raport z badania rachunkowości lub działalności sp. z o.o. (art. 223 i 225) – podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych.	2,5
4.	Inne usługi, które mogą być przeprowadzane przez biegłych rewidentów określone w Kodeksie spółek handlowych – charakterystyka usługi, jej przeprowadzanie i dokumentowanie	• Weryfikacja ceny udziału w sp. z o. o. (art.182 § 4 i art. 185 § 1). • Weryfikacja wyceny akcji nienotowanych na rynku regulowanym w związku z wykupem akcji po istotnej zmianie przedmiotu działalności (art. 417 i 312). • Weryfikacja wyceny akcji podlegających przymusowemu wykupowi od akcjonariuszy mniejszościowych (art. 418 i 312). • Badanie planu połączenia spółek kapitałowych (art. 502 i 503). • Badanie planu połączenia, gdy spółką przejmującą albo spółką nowo zawiązaną jest spółka akcyjna, lub gdy jedną z łączących się spółek jest spółka komandytowo-akcyjna (art. 520). • Badanie planu podziału spółki kapitałowej (art. 537).	2,5
5.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Małgorzata Ślebzak, prof. dr hab. Krzysztof Ślebzak, dr Dominik Wajda.
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa Kodeks Spółek Handlowych.
- Komentarze do KSH.
- Uchwały KRBR w sprawie krajowych standardów usług atestacyjnych i pokrewnych.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Moduł 6

Sztuczna inteligencja jako wsparcie pracy biegłego rewidenta

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Zapoznanie z podstawami AI: przekazanie wiedzy o fundamentalnych pojęciach, technologiach i narzędziach AI, takich jak ChatGPT, Copilot, Gemini.
- Poznanie zastosowania AI w audycie: pokazanie, jak AI wspiera analizę danych finansowych i weryfikację dokumentacji.
- Nabycie praktycznych umiejętności: nauczanie, jak efektywnie wykorzystywać AI do różnych zadań audytowych, w tym analizy i komunikacji z klientami.
- Poznanie ryzyk i regulacji prawnych: omówienie prawnych i etycznych aspektów używania AI oraz związanych z tym ryzyk.
- Nabycie umiejętności potrzebnych do integracji AI w codziennej pracy audytora, zwiększając ich efektywność i dokładność.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,5
2.	Wprowadzenie do sztucznej inteligencji	• Podstawy działania AI, przegląd narzędzi (np. ChatGPT, Copilot, Gemini). Wprowadzenie do wykorzystania funkcjonalności AI w pracy biegłego rewidenta.	1
3.	Zastosowanie AI w audycie – praktyczne przykłady	• Analiza konkretnych przypadków użycia AI w audycie: analiza danych finansowych, research, weryfikacja spójności informacji do sprawozdań, przygotowanie podsumowań, raportów, proponowanie maili, dyplomatyczne rozwiązywanie sporów z klientem.	2
4.	Budowanie skutecznych promptów	• Jak tworzyć efektywne prompty, czyli polecenia dla narzędzi AI, w oparciu o różne zadania audytowe.	2
5.	Ryzyka, regulacje i etyczne wykorzystanie AI	• Przegląd ryzyk, zagrożeń, regulacji prawnych dotyczących AI. Wykład o wpływie AI na jakość i wiarygodność danych do badania, komunikacja z klientami o wykorzystaniu AI w ich biznesie.	1

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
6.	Najlepsze praktyki przy wykorzystaniu AI w audycie	Przykłady najlepszych praktyk zastosowania AI w audycie – rozwiązywanie zadań sytuacyjnych opartych na przykładach z praktyki biegłego rewidenta.	1
7.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

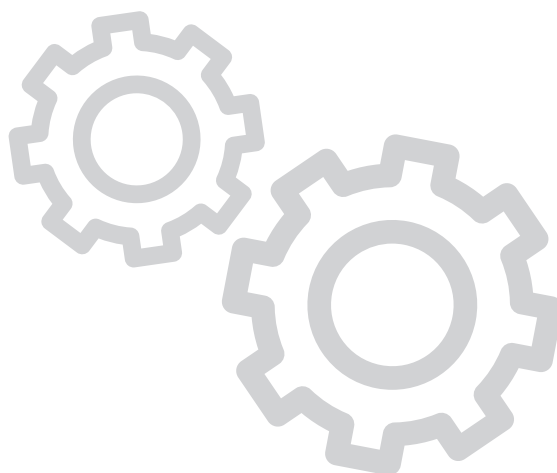
- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Wioleta Fortuńska, Szymon Sikorski.
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Artificial intelligence act, Commission proposal <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8115-2021-INIT/en/pdf>
- Artificial intelligence act, Council's General Approach <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14954-2022-INIT/en/pdf>
- Technology Landscape Artificial Intelligence, <https://www.ethicsboard.org/focus-areas/technology-landscape-artificial-intelligence>
- Is artificial intelligence improving the audit process? <https://link.springer.com/article/10.1007/s11142-022-09697-x>

Moduł 7

Zastosowane Kodeksu Etyki IESBA w praktyce biegłych rewidentów – część I

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Zapoznanie uczestników z najważniejszymi regulacjami kodeksu etyki IESBA.
- Przedstawienie aktualnych zmian w kodeksie etyki IESBA.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny lekcyjne z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,5
2.	Podstawy prawne i zawodowe etyki biegłego rewidenta	• Znaczenie zawodu biegłego rewidenta jako zawodu zaufania publicznego. • Zakres osób i podmiotów objętych kodeksem etyki i przepisami ustawy o biegłych rewidentach w zakresie zasad etyki i niezależności. • Hierarchia regulacji określających zasady etyki biegłego rewidenta. • Podstawowe zasady etyki biegłych rewidentach określone w kodeksie etyki IESBA oraz ustawie o biegłych rewidentach. • Zawodowy sceptycyzm jako zasada etyki i przepis prawa. • Znaczenie niezależności w realizacji usług atestacyjnych.	1,5
3.	Kodeks Etyki IESBA – kluczowe zagadnienia	• Struktura kodeksu etyki IESBA. • Podstawowe zasady etyki zawodowej i ramowe założenia koncepcyjne. • Zagrożenia dla podstawowych zasad etyki. • Wymogi etyki względem biegłych rewidentów zatrudnionych w przedsiębiorstwach. • Wymogi etyki względem biegłych rewidentów wykonujących wolny zawód.	1,5
4.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Katarzyna Koleśnik.
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- Zmiany do Kodeksu uwydatniające rolę zawodowego księgowego i jego oczekiwane mentalne nastawienie – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC.
- Zmiany do Kodeksu dotyczące obiektywizmu osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia oraz innych odpowiednich osób przeprowadzających przegląd – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC.
- Zmiany postanowień Kodeksu odnoszących się do wynagrodzeń – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC.
- Zmiany postanowień Kodeksu dotyczących świadczenia usług nieatestacyjnych – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC.
- Zmiany dostosowawcze do Kodeksu dotyczące zarządzania jakością – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC.
- Zmiany w definicjach jednostki notowanej na giełdzie papierów wartościowych i jednostki zainteresowania publicznego w Kodeksie.
- Zmiany do Części 4B Kodeksu odzwierciedlające terminy i pojęcia zastosowane w Międzynarodowym Standardzie Usług Atestacyjnych 3000 (zmienionym) – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC w styczniu 2020 r.
- Podręcznik Międzynarodowego kodeksu etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowych standardów niezależności).

Moduł 8

Zastosowane Kodeksu Etyki IESBA w praktyce biegłych rewidentów – część II

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Utrwalenie wiedzy poprzez analizę praktycznych przykładów (tzw. case study) dotyczących zagadnień regulowanych zapisami Kodeksu Etyki IESBA.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny lekcyjne z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,5
2.	Dylematy etyczne w wykonywaniu zawodu biegłego rewidenta – studia przypadków	• Postawy biegłych rewidentów w przestrzeni publicznej w kontekście przestrzegania podstawowych zasad etyki i ramowych założeń koncepcyjnych (czynniki behawioralne biegłych rewidentów). • Niezależność biegłego rewidenta przy zleceniach badania sprawozdania finansowego na podstawie części 4A Kodeksu Etyki IESBA: Niezależność dla zleceń badania i przeglądu oraz regulacji ustawy o biegłych rewidentach odnoszących się do niezależności. • Rozdział 300 Kodeksu Etyki IESBA: Zastosowanie ramowych założeń koncepcyjnych – zawodowi księgowi wykonujący wolny zawód. • Rozdział 310 Kodeksu Etyki IESBA: Konflikty interesów. • Rozdział 321 Kodeksu Etyki IESBA: Drugie opinie. • Rozdział 321 Kodeksu Etyki IESBA: Obiektywizm kontrolera jakości wykonania zlecenia i innych odpowiednich kontrolerów. • Rozdział 330, 340 Kodeksu Etyki IESBA: Wynagrodzenia i inne rodzaje honorariów oraz zachęty, w tym prezenty i gościnność.	3
3.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Piotr Torchała.
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- Zmiany do Kodeksu uwytatniające rolę zawodowego księgowego i jego oczekiwane mentalne nastawienie – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC.
- Zmiany do Kodeksu dotyczące obiektywizmu osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia oraz innych odpowiednich osób przeprowadzających przegląd – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC.
- Zmiany postanowień Kodeksu odnoszących się do wynagrodzeń – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC.
- Zmiany postanowień Kodeksu dotyczących świadczenia usług nieatestacyjnych – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC.
- Zmiany dostosowawcze do Kodeksu dotyczące zarządzania jakością – opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC.
- Podręcznik Międzynarodowego kodeksu etyki zawodowej księgowych (w tym Międzynarodowych standardów niezależności).

Moduł 9

Definiowanie ryzyk badania oraz projektowanie i realizacja procedur stanowiących reakcję

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Aktualizacja wiedzy dot. procesu identyfikacji i szacowania ryzyk istotnego zniekształcenia.
- Aktualizacja wiedzy w zakresie doboru odpowiednich procedur badania stanowiących reakcję na zidentyfikowane ryzyka.
- Praktyczne przykłady dotyczące zastosowania kompozycji różnych procedur badania w reakcji na oszacowane ryzyka.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin lekcyjnych z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,5
2.	Proces identyfikacji i szacowania ryzyk istotnego zniekształcenia w świetle wymogów MSB 315 (Zmienionego)	• Model ryzyka badania i ryzyka istotnego zniekształcenia. • Identyfikacja czynników ryzyka na podstawie rozpoznania jednostki. • Szacowanie ryzyka istotnego zniekształcenia. • Skala ryzyka. • Ryzyko znaczące. • Brak ryzyka. • Ryzyko oszustwa. • Przestrzeganie prawa i regulacji. • Znaczące grupy transakcji, salda kont i ujawnienia. • Istotność – grupy transakcji, salda kont i ujawnienia. • Dokumentowanie procedur szacowania ryzyka.	4,5
3.	Reakcja na zidentyfikowane ryzyko istotnego zniekształcenia w świetle KSB 330	• Projektowanie i wdrożenie ogólnych reakcji na oszacowane ryzyko istotnego zniekształcenia na poziomie sprawozdania finansowego. • Oczekiwana pewność a ryzyko istotnego zniekształcenia. • Procedury badania stanowiące odpowiedź na zidentyfikowane ryzyko istotnego zniekształcenia na poziomie stwierdzeń, w tym: – testy kontroli, – badania szczegółowe i analityczne procedury wiarygodności, – efektywność procedur wykonywanych w reakcji na ryzyko.	3

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
4.	Praktyczne przykłady procedur identyfikacji i szacowania ryzyka istotnego zniekształcenia.	- Przykłady procedur identyfikacji czynników ryzyka i szacowania poziomu ryzyka: - istotnego zniekształcenia na poziomie stwierdzeń – dla wybranych obszarów / grup transakcji, - istotnego zniekształcenia dla sprawozdania finansowego jako całości, - oszustwa, - przestrzegania prawa i regulacji.	3
5.	Dobór procedur w reakcji na oszacowane ryzyka – projektowanie, realizacja i wnioskowanie.	- Zakres procedur przy braku ryzyka istotnego zniekształcenia. - Praktyczne przykłady projektowania procedur w reakcji na zidentyfikowane i oszacowane ryzyka istotnego zniekształcenia. - Ocena uzyskanych dowodów badania w kontekście oszacowanego poziomu ryzyka istotnego zniekształcenia oraz wystarczalności dowodów pozyskanych w wyniku badania dla oczekiwanego stopnia pewności. - Rozważenie konieczności weryfikacji szacunku ryzyka, istotnego zniekształcenia i dalsze procedury badania.	4,5
6.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos, Grzegorz Oszczypta.
- Wydawca: CE PIBR.

Sugerowana forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSB 240 „Obowiązki biegłego rewidenta podczas badania sprawozdania finansowego dotyczące oszustw”.
- KSB 300 „Planowanie badania sprawozdania finansowego”.
- KSB 315 (Z 2022) „Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia”.
- KSB 330 „Postępowanie biegłego rewidenta w odpowiedzi na ocenę ryzyka”.
- KSB 500 „Dowody badania”.
- Przewodnik stosowania Międzynarodowych Standardów Badania w badaniu małych i średnich jednostek.

Moduł 10

Ocena zniekształceń zidentyfikowanych podczas badania oraz ich wpływ na proces badania

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Aktualizacja wiedzy w zakresie gromadzenia i oceny zniekształceń w badanym sprawozdaniu finansowym oraz ich wpływ na proces badania.
- Usystematyzowanie wiedzy w obszarze wpływu zidentyfikowanych zniekształceń na proces szacowania ryzyka istotnego zniekształcenia.
- Przedstawienie praktycznych wskazówek związanych z oceną i reakcją na zidentyfikowane zniekształcenia.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 12 godzin lekcyjnych z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	1
2.	Definicja i rodzaje zniekształceń	• Definicja zniekształcenia. • Przyczyny zniekształceń – błąd lub oszustwo. • Zniekształcenia faktyczne. • Zniekształcenia wynikające z osądu. • Zniekształcenia wynikające z projekcji – zniekształcenia ekstrapolacji. • Zniekształcenia w klasyfikacji. • Zniekształcenia dotyczące ujawnień.	2,5
3.	Ocena zidentyfikowanych zniekształceń w świetle KSB 450 z uwzględnieniem regulacji KSB 320 i regulacji innych standardów	• Gromadzenie zniekształceń a tzw. istotność błaha. • Wpływ zidentyfikowanych zniekształceń na oszacowane ryzyka istotnego zniekształcenia w kontekście konieczności zmiany szacunku ryzyka zidentyfikowanego na etapie planowania. • Zniekształcenia dotyczące bilansu otwarcia. • Wpływ zniekształceń na ocenę kontynuacji działalności. • Informowanie o zidentyfikowanych zniekształceniach i ich korygowanie. • Ocena zidentyfikowanych zniekształceń w kontekście istotności.	4
4.	Wpływ zniekształceń na modyfikacje opinii	• Zniekształcenia skorygowane. • Zniekształcenia nieskorygowane w kontekście istotności. • Zmodyfikowane sprawozdanie z badania.	4

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
5.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

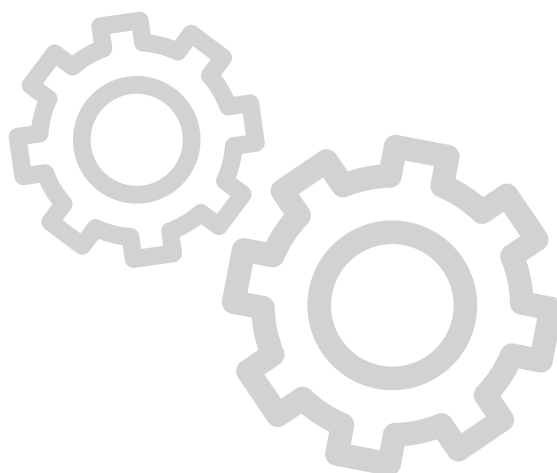
- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Grzegorz Oszczypała.
- Wydawca: CE PIBR.

Sugerowana forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSB 240 „Obowiązki biegłego rewidenta podczas badania sprawozdania finansowego dotyczące oszustw”.
- KSB 260 (Z) „Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór”.
- KSB 265 „Informowanie osób sprawujących nadzór i kierownictwa o słabościach kontroli wewnętrznej”.
- KSB 315 (Z) „Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia”.
- KSB 320 „Istotność w planowaniu i przeprowadzaniu badania”.
- KSB 450 „Ocena zniekształceń zidentyfikowanych podczas badania”.
- KSB 530 „Próbkowanie”.
- KSB 700 (Z) „Formułowanie opinii oraz sprawozdawczość na temat sprawozdania finansowego”.
- KSB 705 (Z) „Modyfikacje opinii w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta”.

Moduł 11

Polityka rachunkowości i księgi rachunkowe jednostki w procesie badania sprawozdania finansowego

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Utrwalenie i usystematyzowanie wymogów dotyczących polityki rachunkowości i ksiąg rachunkowych jednostki w świetle przepisów ustawy o rachunkowości.
- Omówienie obowiązków biegłego rewidenta odnoszących się do polityki rachunkowości i ksiąg rachunkowych, jednostki w procesie badania sprawozdania finansowego, w tym w przypadku, gdy księgi rachunkowe jednostki prowadzi biuro rachunkowe.
- Przedstawienie i omówienie najczęściej występujących nieprawidłowości w zakresie przeprowadzania i dokumentowania procedur badania odnoszących się do wybranych aspektów dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości i prowadzenia ksiąg rachunkowych.
- Zwiększenie umiejętności przeprowadzania i dokumentowania procedur badania odnoszących się do polityki rachunkowości i ksiąg rachunkowych jednostki zgodnie z wymogami UoBR i KSB.
- Podniesienie jakości badania sprawozdań finansowych poprzez zwiększenie umiejętności gromadzenia dowodów badania będących podstawą opinii biegłego rewidenta o tym, czy sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego badanej jednostki zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz, czy badane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych: 2 godziny z bloku rachunkowość i 6 godzin z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cele i zakres szkolenia. • Wymogi prawne.	0,25
2.	Polityka rachunkowości jednostki i jej znaczenie dla badania sprawozdania finansowego	• Wymogi formalne dotyczące polityki rachunkowości. • Zakres dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości. • Zrozumienie i ocena przyjętych zasad (polityki) rachunkowości. • Dokumentowanie procedur badania odnoszących się do polityki rachunkowości. • Najczęściej występujące nieprawidłowości w zakresie przeprowadzania i dokumentowania procedur badania odnoszących się do polityki rachunkowości jednostki.	3

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
3.	Księgi rachunkowe jako podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	- Wymogi formalne dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych. - Zakres i forma ksiąg rachunkowych. - Prowadzenie ksiąg rachunkowych przy pomocy komputera – specyficzne wymogi i ryzyka. - Dokumentowanie procedur badania odnoszących się do prowadzenia ksiąg rachunkowych. - Najczęściej występujące nieprawidłowości w zakresie przeprowadzania i dokumentowania procedur badania odnoszących się do prowadzenia ksiąg rachunkowych.	2
4.	Powierzenie prowadzenia ksiąg rachunkowych organizacji usługowej	- Wymogi formalne dotyczące powierzenia prowadzenia ksiąg rachunkowych organizacji usługowej. - Zrozumienie usług świadczonych przez organizację usługową, w tym kontroli wewnętrznej. - Przeprowadzanie i dokumentowanie procedur odnoszących się do polityki rachunkowości i ksiąg rachunkowych w przypadku, gdy księgi rachunkowe jednostki prowadzi biuro rachunkowe (szczególnie wymogi KSB 402).	1,25
5.	Ocena dowodów badania i formułowanie opinii odnoszących się do polityki rachunkowości i ksiąg rachunkowych	- Ocena dowodów badania odnoszących się do polityki rachunkowości i prowadzenia ksiąg rachunkowych. - Formułowanie opinii biegłego rewidenta o tym, czy sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego badanej jednostki zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz, czy badane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.	1
6.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Dorota Mikulska.
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
- Uchwała nr 5/10 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie niektórych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych.

- Uchwała nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, w tym w szczególności:
 - KSB 230 „Dokumentacja badania”,
 - KSB 250 „Rozważenie przepisów prawa i regulacji w badaniu sprawozdania finansowego”,
 - KSB 315 „Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia poprzez zrozumienie jednostki i jej otoczenia”,
 - KSB 405 „Okoliczności wymagające uwzględnienia przy badaniu jednostki korzystającej z organizacji usługowej”,
 - KSB 700 (Z) „Formułowanie opinii oraz sprawozdawczość na temat sprawdzania finansowego
- Uchwała Nr 38/I/2022 Rady Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości oraz Krajowego Standardu Badania 220 (Zmienionego).
- Polityka rachunkowości jednostki a jakość sprawozdania finansowego, red. D. Mikulska, Wydawnictwo KUL.
- Opracowania i alerty PIBR dotyczące badania sprawozdań finansowych.

Moduł 12

Analiza danych z wykorzystaniem Power BI, Power Query i Power Pivot

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Rozwinięcie umiejętności analizy danych.
- Poznanie budowy modeli danych oraz tworzenia zaawansowanych i interaktywnych kokpitów.
- Automatyzacja analizy danych dla zwiększenia efektywności pracy z danymi.
- Nabycie umiejętności pracy z różnymi narzędziami.
- **Uwaga: szkolenie zakłada średniozaawansowany poziom wiedzy słuchaczy z zakresu obsługi MS Excel. Brak podstaw może spowodować, że przekazywane informacje będą niezrozumiałe, a w efekcie szkolenie będzie nieefektywne.**

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin lekcyjnych z bloku rewizji finansowej.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,5
2.	Wprowadzenie do zaawansowanej analizy danych	• Porównanie narzędzi i ich możliwości. • Modelowanie danych.	1
3.	Zaawansowane funkcje Power Query	• Konsolidacja danych. • Oczyszczanie danych. • Manipulacja strukturą danych. • Parametry i funkcje.	4
4.	Budowanie modeli danych w Power Pivot	• Relacje między tabelami. • Wprowadzenie do DAX, podstawowe funkcje. • Kolumny obliczeniowe.	4
5.	Podstawy Power BI	• Tworzenie raportów. • Zarządzanie raportami – dostęp, publikacja, aktualizacja. • Tworzenie miar obliczeniowych. • Optymalizacja wydajności miar w wizualizacjach. • Tworzenie raportów na urządzenia mobilne.	4

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
6.	Wizualna analiza danych w Power BI	• Interaktywne kokpity. • Filtry i fragmentatory. • Dostosowywanie wizualizacji. • Zasady projektowania funkcjonalnych kokpitów.	2
7.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Bartosz Cicharski.
- Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu).

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Nowoczesna analiza danych w Excelu. Power Query, Power Pivot i inne narzędzia, George Mount, Helion.
- Power Query w Excelu i Power BI. Zbieranie i przekształcanie danych, Gil Raviv, Helion.
- Microsoft Power BI Quick Start Guide, Devin Knight.
- Visualizing Financial Data, Julie Rodriguez, Piotr Kaczmarek, Wiley.

Moduł 13

Inwentaryzacja z perspektywy audytora – podejście oraz kluczowe procedury. Spis z natury, potwierdzenia oraz zapytania

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Przybliżenie wiedzy z zakresu udziału biegłego rewidenta w procesie inwentaryzacji zasobów jednostki, celu i oczekiwanych efektów tego uczestnictwa.
- Nabycie umiejętności doboru metod szacowania ryzyka, procedur analitycznych i procedur wiarygodności oraz dowodów badania z tego obszaru.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie. Inwentaryzacja jako element badania sprawozdania finansowego	• Cel i zakres szkolenia. • Biegły rewident w procesie spisu z natury oraz pozyskiwanie niezależnych potwierdzeń dla znaczących grup transakcji, sald kont i ujawnień.	1
2.	Spis z natury	• Szacowanie ryzyka, testy kontroli, procedury analityczne oraz szczegółowe wiarygodności, dowody badania: – zgromadzenie kluczowych informacji oraz dokumentów dot. spisu z natury, w tym procedur stosowanych w jednostce, instrukcji dotyczących przebiegu, monitorowania, kontroli wyników spisu z natury; – ocena zgromadzonych informacji, w tym ocena: ▪ spełnienia wymogów formalnych dot. spisu z natury, ▪ kompletności objęcia procedurą spisu z natury wszystkich zapasów, ▪ prawidłowości stosowanych metod pomiaru, ▪ adekwatności stosowanych rozwiązań technologicznych w spisie z natury (wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań), ▪ prawidłowości określenia różnic inwentaryzacyjnych, ▪ sposobu ujęcia w księgach wyników spisu celem zidentyfikowania okoliczności wskazujących na istnienie czynników ryzyka, oszacowanie ryzyka istotnego zniekształcenia ze wskazaniem stosownych stwierdzeń, identyfikacja słabości kontroli stosowanej w jednostce,	3

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
		– szczególne problemy dotyczące spisu z natury (w tym inwentaryzacja ciągła, skontrum), – zaplanowanie reakcji audytora na ustalenia, w tym: ▪ obecność audytora w lokalizacjach jednostki, ▪ określenie wielkości próby dla celów badania kontroli oraz badania wiarygodności stosownych stwierdzeń, czy testów podwójnego przeznaczenia, ▪ podjęcie decyzji co do sposobu wyboru próby dla badania szczegółowego (kontroli i wiarygodności), – wykonanie testów, w tym: ▪ obserwacja procedur w jednostce, ▪ inspekcja zapasów, ▪ wykonanie kontrolnych przeliczeń wraz z udokumentowaniem, ▪ potwierdzenia zewnętrzne, ▪ udział eksperta (angażowanego przez audytora, lub zatrudnionego przez jednostkę), ▪ przeprowadzenie procedur badania w odniesieniu do ostatecznego wykazu zapasów (w tym ocena rozliczenia wyników spisu z natury w księgach), – sformułowanie wniosków w świetle ustaleń, oceną ich wpływu na sprawozdanie z badania, w tym: ▪ nierzetelny spis z natury, ▪ brak spisu z natury, ▪ ograniczenia zakresu badania (umowa po terminie spisu, ograniczenia nałożone po podpisaniu umowy).	
3.	Potwierdzenia	• Szacowanie ryzyka, testy kontroli, procedury analityczne oraz szczegółowe wiarygodności, dowody badania: – zgromadzenie kluczowych informacji oraz dokumentów dot. procedury potwierdzeń stosowanych w jednostce, – ocena zgromadzonych informacji, w tym ocena: ▪ spełnienia wymogów formalnych dot. potwierdzeń sald kont oraz grup transakcji, ▪ kompletności objęcia sald kont oraz grup transakcji procedurą potwierdzeń sald kont, ▪ prawidłowości przebiegu procesu pozyskiwania potwierdzeń sald kont oraz grup transakcji, – zaplanowanie reakcji audytora na ustalenia, w tym: ▪ określenie sald kont oraz grup transakcji, innych zagadnień, podlegających niezależnemu procesowi pozyskiwania zewnętrznych potwierdzeń, ▪ rozważenie wielkości próby, ▪ podjęcie decyzji co do sposobu wyboru próby dla badania szczegółowego, – wykonanie procedur, w tym: ▪ przygotowanie i dystrybucja potwierdzeń, ▪ zapoznanie się z odpowiedziami, weryfikacja i formułowanie wniosków, ▪ zastosowanie procedur alternatywnych w przypadku braku odpowiedzi, – ograniczenia zakresu badania nałożone przez jednostkę (po podjęciu się zlecenia), – sformułowanie wniosków w świetle ustaleń, ocena ich wpływu na sprawozdanie z badania.	3

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
4.	Zapytania	• Strony trzecie. • Prawnicy. • Instytucje finansowe (bank, leasing, factoring).	0,5
5.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test).
- Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu).

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSB 315 (Z) „Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia”.
- KSB 330 „Reakcje biegłego rewidenta na oszacowane ryzyka”.
- KSB 402 „Okoliczności wymagające uwzględnienia przy badaniu jednostki korzystającej z organizacji usługowej”.
- KSB 450 „Ocena zniekształceń zidentyfikowanych podczas badania”.
- KSB 501 „Dowody badania – szczegółowe rozważania dla wybranych pozycji”.
- KSB 505 „Potwierdzenia zewnętrzne”.
- KSB 520 „Procedury analityczne”.
- KSB 530 „Próbkowanie”.
- KSB 580 „Pisemne oświadczenia”.
- KSB 700 (Z) „Formułowanie opinii oraz sprawozdawczość na temat sprawozdania finansowego”.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów.
- Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie rozrachunków z kontrahentami.

Moduł 14

Sztuczna inteligencja (AI) w analizie danych

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Zdobyć wiedzę w jaki sposób korzystać ze sztucznej inteligencji przy pracy z danymi tekstowymi (akty prawne, standardy badania, umowy, memoranda).
- Uzyskanie wiadomości jak analizować sprawozdania spółek (finansowe, z działalności Zarządu, raporty okresowe) z użyciem ChatGPT oraz MS Copilot.
- Uzyskanie odpowiedzi czy możliwa jest analiza danych liczbowych (tabele, zbiory danych, bazy danych) z wykorzystaniem AI.
- **Uwaga: do efektywnego udziału w szkoleniu niezbędne jest posiadanie odpłatnych wersji premium ChatGPT oraz narzędzia MS Office Copilot.**

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia. • Czym jest GenAI? Jak regulowana jest ta technologia? • Prezentacja najpopularniejszych narzędzi (ChatGPT, Microsoft Office Copilot). • Efektywne promptowanie. • Wykorzystanie AI w pracy audytora. • Ograniczenia prawne w wykorzystaniu technologii w pracy biegłego rewidenta.	1,5
2.	Analiza danych tekstowych na przykładach	• Wykorzystanie narzędzi AI przy analizie aktów normatywnych, umów. • Ograniczanie halucynacji poprzez wgranie danych do własnych modeli/agentów. • Wsparcie przy tworzeniu dokumentacji z badania opartej na analizie danych tekstowych. • Dane niejawne, a AI – ograniczania vs anonimizacja. • Praktyczne przykłady wykorzystania narzędzi AI przy analizie danych tekstowych.	3

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
3.	Analiza danych liczbowych na przykładach	- Wykorzystanie AI do analizy i wizualizacji danych liczbowych. - Wykorzystanie pluginów Chat'a GPT. - Przełożenie zastosowania AI na procedury audytowe. - Praktyczne przykłady wykorzystania narzędzi AI przy analizie danych liczbowych.	3
4.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	Test wiedzy	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

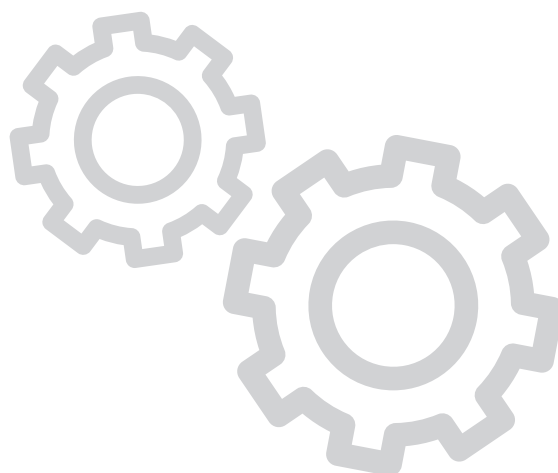
- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu).

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Artificial intelligence act, Commission proposal <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8115-2021-INIT/en/pdf>
- Artificial intelligence act, Council's General Approach <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14954-2022-INIT/en/pdf>
- Technology Landscape Artificial Intelligence, <https://www.ethicsboard.org/focus-areas/technology-landscape-artificial-intelligence>
- Is artificial intelligence improving the audit process? <https://link.springer.com/article/10.1007/s11142-022-09697-x>

Moduł 15

Testy kontroli w praktyce

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Aktualizacja wiedzy niezbędnej do identyfikacji kluczowych kontroli w procesach wewnętrznych.
- Aktualizacja wiedzy niezbędnej do przeprowadzenia testów kontroli.
- Zdobyć umiejętności zaprojektowania testów kontroli oraz udokumentowania testów kontroli. Zdobyć umiejętności wyciągnięcia odpowiednich wniosków z przeprowadzonych testów kontroli.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 12 godzin lekcyjnych z bloku rewizji finansowej.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia	0,5
2.	System kontroli wewnętrznej wg KSB 315z	• Budowa systemu kontroli wewnętrznej w świetle KSB 315z oraz uzyskanie zrozumienia poszczególnych elementów przez Biegłego Rewidenta. • Identyfikowanie procesów mających wpływ na badanie. • Czynności kontrolne w procesach – przykłady i ich identyfikacja na etapie planowania. • Połączenie zidentyfikowanych czynności kontrolnych z ryzykami badania i stwierdzeniami. • Wpływ skutecznej kontroli wewnętrznej na poziom ryzyka kontroli.	2
3.	Przepisy mające wpływ na przeprowadzanie testów kontroli	• Rodzaje testów. • Testy kontroli jako odpowiedź na zidentyfikowane ryzyka – strategia i plan badania. • W jakich przypadkach i dlaczego biegły rewident przeprowadza testy kontroli – cel testów kontroli.	1
4.	Projektowanie testów kontroli	• Wybór kontroli do testowania. • Metody testowania kontroli. • Projektowanie procedur testów kontroli w poszczególnych obszarach. • Definiowanie populacji. • Wielkość próby. • Testy podwójnego przeznaczenia. • Wykorzystywanie testów kontroli przeprowadzonych w poprzednich latach.	4

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
5.	Dokumentowanie i wnioskowanie	- Identyfikacja odchyleń. - Formułowanie wniosków. - Sposoby dokumentowania zrozumienia i oceny elementów kontroli wewnętrznej oraz przeprowadzonych procedur testów kontroli. - Specyfika mniejszych jednostek.	2
6.	Słabości kontroli	- Identyfikacja słabości kontroli i znaczącej słabości kontroli. - Oznaki znaczących słabości kontroli. - Obowiązki biegłego rewidenta wynikające ze zidentyfikowanych słabości kontroli. - Wpływ zidentyfikowanych słabości na plan badania.	2
7.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	Test wiedzy	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Aleksandra Sysiak.
- Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu).

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSB 315 Z „Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia”.
- KSB 330 „Reakcje biegłego rewidenta na oszacowane ryzyka”.
- KSB 300 „Planowanie badania sprawozdania finansowego”.
- KSB 260 (Z) „Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór”.
- IFAC, Przewodnik stosowania Międzynarodowych Standardów Badania w badaniu małych i średnich jednostek, TOM 1, wydanie IV.
- IFAC, Przewodnik stosowania Międzynarodowych Standardów Badania w badaniu małych i średnich jednostek, TOM 2, wydanie IV.

Moduł 16

Wykorzystanie wiedzy eksperckiej w procesie badania – Dlaczego? Kiedy? Jak? – praktyczne aspekty w oparciu o KSB620 i KSB500

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Usystematyzowanie wiedzy z zakresu wymogów dot. zasad wykorzystania pracy eksperta biegłego rewidenta i kierownictwa do realizacji badania.
- Przedstawienie przykładów wykorzystania pracy eksperta.
- Przedstawienie przykładów dokumentowania wyników pracy eksperta wraz z oceną adekwatności jego pracy.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny lekcyjne z bloku rewizji finansowej.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,5
2.	Zasady i wymogi standardów badania w zakresie wykorzystania pracy eksperta	• Definicje. • Planowanie wykorzystania pracy eksperta – ustalenie zapotrzebowania – w jaki sposób i kiedy? • Zapisy w umowie o badanie uwzględniające pracę eksperta. • Rodzaj, rozłożenie w czasie i zakres procedur badania. • Ocena pracy eksperta – ogólne wytyczne w zakresie oceny kompetencji, umiejętności i obiektywizmu. • Dokumentowanie wyników pracy eksperta – spójność i wiarygodność w świetle KSB500).	0,5
3.	Rozważania dotyczące zaangażowania eksperta przez biegłego rewidenta lub/i przez kierownictwo	• Dlaczego biegły rewident i kierownictwo potrzebują wsparcia ekspertów? • Jakie czynniki należy rozważyć, przed podjęciem decyzji o zaangażowaniu eksperta? • W jakich sytuacjach należy rozważyć pomoc ekspercką? • Kto może być ekspertem biegłego rewidenta a kto kierownictwa? • Niezależność eksperta w myśl Kodeksu Etyki (R320.10).	0,5

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
4.	Przykłady wykorzystania pracy eksperta biegłego rewidenta i Kierownictwa	• Wycena złożonych instrumentów finansowych. • Wycena gruntów i budynków, budowli i maszyn, biżuterii lub wartości niematerialnych. • Wycena opcji „Earn-Out” w transakcjach nabycia przedsiębiorstw. • Wycena aktywów nabytych i zobowiązań zaciągniętych w wyniku połączeń jednostek. • Wycena prac badawczo-rozwojowych w transakcjach nabycia przedsiębiorstw. • Wycena aktywów, które mogły utracić wartość. • Wycena aktuarialna zobowiązań związanych z planami świadczeń pracowniczych. • Oszacowanie złóż surowców mineralnych (węgiel, gaz, ropa). • Wycena zobowiązań środowiskowych oraz kosztów rekultywacji. • Wsparcie przy interpretacji umów, przepisów prawa i regulacji. • Analizy złożonych lub nietypowych zagadnień prawa podatkowego.	1
5.	Przykład dokumentowania wyników pracy eksperta wraz z oceną adekwatności jego pracy	• Do decyzji prowadzącego w oparciu o przykłady z p. 4, rekomendowane: – wycena gruntów i budynków, – kalkulacja odpisu aktualizującego wartości firmy – wycena instrumentów finansowych: kontrakty forward, IRS – Interest Rate Swap, – wycena aktuarialna zobowiązań związanych z planami świadczeń pracowniczych (odprawy emerytalne, pośmiertne i nagrody jubileuszowe).	1
6.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu).

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSB 620 „Wykorzystanie pracy eksperta biegłego rewidenta”.
- KSB 500 „Dowody badania”.
- Podręcznik Międzynarodowego kodeksu etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowych standardów niezależności).

Moduł 17

Zapasy w firmie produkcyjno-handlowej – kluczowe zagadnienia, ryzyka oraz procedury audytu

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Usystematyzowanie wiedzy z zakresu badania obszaru zapasów jednostki handlowej i produkcyjnej oraz wskazanie kluczowych obowiązków biegłego rewidenta w odniesieniu do inwentaryzacji.
- Nabycie umiejętności doboru metod szacowania ryzyka, procedur analitycznych i szczegółowych badania wiarygodności, badania kontroli w tym obszarze oraz zilustrowanie przykładowych dowodów badania.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 12 godzin lekcyjnych z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1.	Wprowadzenie do badania zapasów	• Cel i zakres szkolenia. • Stwierdzenia dotyczące zapasów i kluczowe cele procedur badania w tym obszarze.	1
2.	Zrozumienie jednostki – kluczowy obszar – zapasy	• Zgromadzenie informacji na temat obszaru zapasy w jednostce, w tym: – stosowane w jednostce polityki i procedury zarządzania zapasami, – rozpoznanie kontroli wewnętrznej, – zidentyfikowanie kluczowych systemów IT (wg KSB 315(Z)), – zapoznanie się z zapisami polityki rachunkowości, – ustalenie faktycznie stosowanych w jednostce zasad wyceny, klasyfikacji itd. zapasów, – rozpoznanie stosowanych w jednostce polityk i procedur dotyczących inwentaryzacji zapasów.	2
3.	Oszacowanie ryzyka i elementy planowania badania	• Typowe czynniki ryzyka i okoliczności wskazujące na potrzebę oszacowania ryzyka istotnego zniekształcenia w obszarze zapasów. • Omówienie kluczowych procedur badania wiarygodności oraz badania kontroli w odniesieniu do poszczególnych stwierdzeń. • Ustalenie potrzeby potwierdzenia istnienia zapasów oraz obecności audytora podczas spisu z natury dla zaplanowania procedur do przeprowadzenia. • Opracowanie programu badania obszaru w świetle ustaleń, w tym badanie wiarygodności, kontroli oraz procedury badania odnoszące się do inwentaryzacji (przed końcem roku, po końcu roku, w przypadku inwentaryzacji ciągłej, inwentaryzacji przeprowadzanej przez stronę trzecią, zapasy składowane poza jednostką).	3

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
4.	Reakcja na ryzyko	- Wykonanie procedur badania kontroli w obszarze. - Przeprowadzenie procedur badania wiarygodności. - Zastosowanie testów podwójnego przeznaczenia. - Potwierdzenie istnienia zapasów oraz udział audytora w spisie z natury (w tym ocena stosowanych w jednostce odnośnych polityk i procedur, obserwacja przebiegu procesu inwentaryzacji realizowanego przez jednostkę, inspekcja zapasów przez audytora, przeprowadzenie przeliczeń, w szczególności określanie wielkości próby, metody doboru próby, przykładowe udokumentowanie procedur). - Rozważenie potrzeby rewizji oszacowania ryzyka i procedur w reakcji na ryzyko w świetle wniosków z przeprowadzonych procedur dla uzyskania oczekiwanego stopnia pewności.	4,5
5.	Raportowanie	- Sformułowanie wniosków z wykonanych procedur (zniekształcenia, ograniczenia zakresu badania, słabości kontroli wewnętrznej). - Ocena wpływu ustaleń na sprawozdanie z badania.	1
6.	Podsumowanie i sprawdzian wiadomości	Test wiedzy.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test).
- Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu).

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSB 315 (Z) „Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia”.
- KSB 330 „Reakcje biegłego rewidenta na oszacowane ryzyka”.
- KSB 402 „Okoliczności wymagające uwzględnienia przy badaniu jednostki korzystającej z organizacji usługowej”.
- KSB 450 „Ocena zniekształceń zidentyfikowanych podczas badania”.
- KSB 501 „Dowody badania – szczegółowe rozważania dla wybranych pozycji”.
- KSB 505 „Potwierdzenia zewnętrzne”.
- KSB 520 „Procedury analityczne”.
- KSB 530 „Próbkowanie”.
- KSB 580 „Pisemne oświadczenia”.
- KSB 700 (Z) „Formułowanie opinii oraz sprawozdawczość na temat sprawozdania finansowego”.
- KSR nr 4 „Utrata wartości aktywów”.
- KSR nr 13 „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów”.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Międzynarodowe Standardy Rachunkowości.
- KSR nr 4 „Utrata wartości aktywów”.
- KSR nr 13 „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów”.

Moduł 18

Podatek dochodowy wg UoR okiem audytora – jak uniknąć błędów w kalkulacji?

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Ugruntowanie praktycznej wiedzy biegłych rewidentów niezbędnej do skutecznej weryfikacji prawidłowości ujęcia, wyceny i prezentacji podatku dochodowego (bieżącego i odroczonego) w sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z Ustawą o Rachunkowości oraz Krajowym Standardem Rachunkowości nr 2 z uwzględnieniem nietypowych transakcji.
- Po ukończeniu szkolenia uczestnik będzie potrafił:
 - identyfikować i klasyfikować wszystkie istotne różnice przejściowe i trwałe między wynikiem bilansowym a podatkowym, w tym w obszarach szczególnie złożonych,
 - oceniać poprawność ustalenia i prezentacji aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego, w tym dokonywać krytycznej analizy odzyskiwalności aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
 - samodzielnie sporządzać lub weryfikować uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej,
 - rozpoznawać sygnały ostrzegawcze (czerwone flagi) wskazujące na potencjalne nieprawidłowości w ustalaniu podatku dochodowego.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 6 godzin z bloku rachunkowość i 2 godziny z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar
1	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia	0,1
1	Ramy prawne i koncepcyjne podatku dochodowego w sprawozdaniu finansowym	• Systematyka regulacji – wzajemne relacje: – Ustawa o Rachunkowości (art. 37), Krajowy Standard Rachunkowości nr 2 „Podatek dochodowy”, Ustawa o CIT; – Podejście bilansowe – porównanie wartości bilansowych i podatkowych aktywów i zobowiązań • Zasada współmierności jako uzasadnienie ujmowania podatku odroczonego – czemu służy podatek odroczone? • Podstawowe definicje	0,5
2	Podatek bieżący – kalkulacja, ujęcie i weryfikacja	• Schemat kalkulacji podatku CIT – Wyliczenie podstawy opodatkowania – różne techniki, brak jednolitego podejścia (praca na przykładach) • Ujęcie w sprawozdaniu finansowym – pozycja „Podatek dochodowy” w RZiS (część bieżąca), zobowiązanie/należność z tytułu CIT w bilansie. • Najczęstsze błędy w kalkulacji podatku bieżącego. • Kluczowe dokumenty weryfikacyjne (CIT-8, kalkulacja podatkowa, opinia doradcy podatkowego).	0,65

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar
3	Identyfikacja różnic przejściowych i trwałych – środki trwałe, leasing, odpisy aktualizujące, typowe różnice trwałe	• Różnice trwałe vs przejściowe – definicje wg KSR nr 2, kryteria rozróżnienia, typowe błędy interpretacyjne • Typowe różnice trwałe na przykładach – Koszty reprezentacji – art. 16 ust. 1 pkt 28 uCIT, – Kary i grzywny orzeczone w postępowaniu karnym, karnym skarbowym, administracyjnym – art. 16 ust. 1 pkt 18 uCIT; – Odsetki za zwłokę od zobowiązań podatkowych i budżetowych – art. 16 ust. 1 pkt 21 uCIT; – Darowizny (z wyjątkiem odliczeń w ramach limitu) – art. 16 ust. 1 pkt 14 uCIT. – Składka PFRON – użytkowanie samochodów – koszty ponad limit (225.000/150.000/100.000 PLN – elektryk/spalinowy) – Odsetki od zobowiązań wobec budżetu (podatkowe, ZUS – odsetki za zwłokę) – Przychody z tytułu dywidend od spółek zależnych (objęte zwolnieniem) – Przychody z dotacji/subwencji zwolnione z opodatkowania – Rozwiązanie odpisów aktualizujących, które nie stanowiły KUP • Środki trwałe – Trzy perspektywy amortyzacji: podatkowa, księgowa, grupowa (polityka rachunkowości grupy). – Przypadki szczególne: jednorazowa amortyzacja podatkowa, – ŚT w pełni zamortyzowane podatkowo ale nie bilansowo (i odwrotnie). • Leasing: – Ujęcie wg UoR (fin./oper.) vs ujęcie podatkowe (art. 17a–17l uCIT) vs zasady grupowe (np. oparte o MSSF16). – Źródła różnic przejściowych: leasing finansowy bilansowo / operacyjny podatkowo – analiza komponentów (aktywo, zobowiązanie). • Odpisy aktualizujące wartość należności, zapasów, ŚT i WNIP	2
4	Przypadki szczególne i złożone	• Rezerwy na świadczenia pracownicze, naprawy gwarancyjne, kary, restrukturyzacje – analiza czy koszt będzie kiedykolwiek KUP (różnica przejściowa vs trwała). • Straty podatkowe: – Zasady rozliczania (art. 7 ust. 5 uCIT – 5 lat, limity) w spółce lub Podatkowej Grupie Kapitałowej – Aktywo z tytułu podatku odroczonego od strat – warunki ujęcia wg KSR nr – trudności w analizie odzyskiwalności w oparciu (historia strat, terminy wygaśnięcia, wiarygodność prognoz) • Ulga strefowa (SSE/PSI): mechanizm zwolnienia z CIT, limit pomocy publicznej, wpływ na podatek odroczony (efektywna stawka 0% dla działalności strefowej vs 19% po wyczerpaniu limitu), analiza harmonogramu odwracania różnic vs wykorzystanie limitu pomocy, wyzwania audytorskie. • Minimalny podatek dochodowy od osób prawnych (art. 24ca uCIT): – Mechanizm kalkulacji – Wpływ na podatek odroczony i na efektywną stawkę podatkową; – Wyłączenia podmiotowe. • Cienka kapitalizacja (art. 15c uCIT), – Limit 30% EBITDA podatkowej, – Przenoszenie nieodliczonych odsetek (5 lat), – Różnica przejściowa vs trwała – analiza odzyskiwalności, interakcja z innymi limitami	1,5

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar
		- Inne - Doliczenia do dochodu wynikające z przepisów podatkowych - Odpisy amortyzacyjne od wartości firmy (w zakresie przewyższającym wartość podatkową – jeżeli wstępuje)	
5	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej (ESP)	- Koncepcja ESP: - Definicja (łączny podatek / wynik brutto), - Dlaczego $ESP \neq 19\%$, - Rola uzgodnienia jako kluczowego narzędzia weryfikacji („test racjonalności”). - Wymagania KSR nr 2 i UoR dotyczące ujawnień. - Dwa podejścia: kwotowe (PLN) i stawkowe (%). - Zgodność wyłączeń NKUP / Przychodów niepodatkowych w kalkulacji CIT ze zmianami różnic przejściowych - Struktura uzgodnienia krok po kroku: - Podatek wg stawki nominalnej - wpływ różnic trwałych zwiększających - wpływ różnic trwałych zmniejszających - wpływ nieujętego aktywa od strat - korekty za lata ubiegłe - podatek minimalny - inne - łączny podatek. Omówienie każdej linii – źródło danych i sposób weryfikacji. - Kompleksowy przypadek praktyczny: sporządzenie uzgodnienia efektywnej stawki podatkowej na podstawie danych spółki produkcyjnej działającej częściowo w SSE, z finansowaniem od podmiotu powiązanego.	1,5
6	Odzyskiwalność aktywa z tytułu podatku odroczonego	- Wymóg oceny odzyskiwalności wg KSR nr 2 i art. 37 ust. 6 UoR, zasada ostrożności. - Przesłanki pozytywne: historia dochodów, wiarygodne prognozy, istniejące dodatnie różnice przejściowe, planowanie podatkowe). - Przesłanki negatywne (czerwone flagi) – historia strat, brak prognoz, ograniczony okres wykorzystania, niepewność co do kontynuacji działalności). Horyzont czasowy analizy. - Procedury weryfikacyjne: - Analiza historii realizacji budżetów, - Ocena założeń zarządu, - Analiza wrażliwości, - Analiza harmonogramu odwracania różnic.	1
7	Prezentacja i ujawnienia w sprawozdaniu finansowym	- Bilans: zasady kompensaty aktywa z pasywem wg KSR nr 2 - Informacja dodatkowa: - Kalkulacja różnicy między podstawą opodatkowania a wynikiem brutto, - Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej, - Szczegóły aktywów i rezerw wg kategorii różnic, kwota nieujętego aktywa, kwota aktywa zależnego od przyszłych dochodów.	0,5
8	Sprawdzian wiadomości	Test wiedzy	0,25

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSR nr 2 „Podatek dochodowy”.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Moduł 19

Zarządzanie płynnością i ryzyka płynności w spółce

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy z zakresu zarządzania płynnością finansową przedsiębiorstwa – od poziomu operacyjnego (kapitał obrotowy, prognozowanie CF) po strategiczny (struktura finansowania, kowenanty, bezpieczeństwo finansowe).
- Rozwój praktycznych umiejętności: analizy sytuacji płynnościowej firmy, oceny ryzyk dla bieżącej i przyszłej wypłacalności oraz doboru narzędzi wspierających zarządzanie płynnością.
- Wzmocnienie kompetencji uczestników w zakresie interpretacji danych finansowych oraz wspierania decyzji dotyczących bezpieczeństwa spółki w zakresie zdolności do regulowania zobowiązań finansowych.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar
1.	Wprowadzenie	• Cele i zakres szkolenia	0,25
2.	Płynność jako system wczesnego ostrzegania	• Dlaczego „zysk ≠ cash” • Płynność operacyjna vs płynność finansowa • Typowe źródła kryzysów płynności: kapitał obrotowy netto, CAPEX (nakłady inwestycyjne), sezonowość, opóźnienia płatności, koncentracja klientów. • Czerwone flagi: spadek limitu do wykorzystania (ang. headroom), rosnące przeterminowania, wzrost finansowania krótkoterminowego, częste renegotiacje terminów. Studium przypadku: <i>Spółka wykazuje dodatni wynik netto, ale ujemne przepływy operacyjne i rosnące saldo zadłużenia; uczestnicy identyfikują sygnały ostrzegawcze</i>	1,25

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar
3.	Prognozowanie przepływów pieniężnych: modele i horyzonty	13-tygodniowa prognoza przepływów pieniężnych jako podstawowe narzędzie oceny krótkoterminowej płynności. - Prognoza miesięczna i kwartalna: kiedy ma sens i jakie ma ograniczenia. - Prognostowanie kroczące. - Scenariusze: bazowy, optymistyczny, pesymistyczny. - Ustalanie i aktualizacja założeń: sprzedaż, marża, cykle zapasów, należności i zobowiązań krótkoterminowych; CAPEX, finansowanie, podatki. Studium przypadku: <i>budowa uproszczonej, 13-tygodniowej prognozy przepływów pieniężnych w arkuszu</i> <i>test wrażliwości: opóźnienie wpływów od 2 głównych klientów i wzrost zapasu bezpieczeństwa</i>	1,25
4.	Budowa progów alarmowych i horyzontu płynności finansowej (ang. cash runway)	„Cash runway i cash burn” jako mierniki oceny horyzontu płynności i tempa zużywania środków pieniężnych – zastosowanie i ograniczenia interpretacyjne. - Minimalny poziom środków pieniężnych i limitu do wykorzystania (ang. headroom). - Progi alarmowe dla odchyleń od prognozy. - Alerty dla wzrostu kapitału pracującego netto, skoków CAPEX i opóźnień płatności. - Jak definiować mierniki tak, by były zrozumiałe dla zarządu. Studium przypadku: <i>uczestnicy projektują prosty zestaw alarmów dla spółki handlowej i produkcyjnej</i> <i>ćwiczenie: które alerty są „informacyjne”, a które powinny uruchamiać procedurę korygującą</i>	1
5.	Ryzyka walutowe i wielowalutowość	- Kiedy ryzyko walutowe staje się ryzykiem płynności, a nie tylko ryzykiem wyniku. - Ekspozycje naturalne vs finansowe. - Niedopasowanie waluty wpływów i wy支ywów. - Podstawy hedgingu operacyjnego: dopasowanie (ang. matching), kompensacja (ang. netting), polityka cenowa, waluty kontraktowe. - Podstawy hedgingu finansowego: transakcja terminowa forward, transakcja swap, opcja – z perspektywy rozumienia ryzyka, nie wyceny tradingowej. Studium przypadku: <i>„eksporter z finansowaniem w EUR i kosztami w PLN”: identyfikacja ekspozycji walutowych i rekomendacja prostego hedgingu operacyjnego</i> <i>ćwiczenie: które ryzyka wpływają na przepływy pieniężne, a które tylko na wycenę bilansową</i>	1,5

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar
6.	Formy finansowania i szczególne warunki umów finansowania (ang. covenants)	- Kredyty obrotowe, linie rewolwingowe, faktoring, pożyczki, odroczone płatności. - Kiedy które narzędzie jest adekwatne. - Konwenanty finansowe i obowiązki informacyjne. - Rezygnacja (ang. waiver), reset konwenantów, renegotiacja, ryzyko refinansowania. - Zarządzanie kapitałem obrotowym netto Studium przypadku: <i>Analiza uproszczonej umowy kredytowej i test zgodności z warunkami umów kredytowych (z ang. covenants)</i>	1
7.	Raportowanie środków pieniężnych i płynności do zarządu: format i narracja	- Minimalny pakiet raportowy środków pieniężnych i płynności dla zarządu. - Dashboard: saldo środków pieniężnych, wykonanie względem prognozy, headroom, konwenanty, struktura wiekowa należności i zobowiązań, ekspozycja walutowa. Studium przypadku: • uczestnicy projektują 1-stronicowy dashboard środków pieniężnych dla zarządu	1,5
8.	Sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy	0,25

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
- KSR nr 1 „Rachunek przepływów pieniężnych”.
- KSR nr 9 „Sprawozdanie z działalności”.
- IAS 7 – statement of cash flows i klasyfikacja przepływów.
- IFRS 7 – ujawnienia o instrumentach finansowych i ryzyku płynności, w tym analiza zapadalności.
- IAS 21 – transakcje i salda w walutach obcych.
- IFRS 9 – instrumenty finansowe i hedge accounting.
- IAS 1 / IFRS 18 – prezentacja i ujawnienia; IFRS 18 zastępuje IAS 1 od 1 stycznia 2027 r.
- ISA 315 (Revised 2019) – identyfikacja i oszacowanie ryzyk.
- ISA 570 (Revised 2024) – going concern; skuteczny dla badań okresów rozpoczynających się 15 grudnia 2026 r. lub później.
- ISA 260 (Revised) – komunikacja z tymi, którzy sprawują nadzór.
- Grzegorz Michalski, Strategiczne zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwie, wyd. IV.

- Magdalena Grabowska, Zarządzanie płynnością finansową przedsiębiorstw, wyd. III.
- Ruth Cooper, Corporate Treasury and Cash Management.
- Rajiv Rajendra, The Handbook of Global Corporate Treasury.
- Andrew Fight, Cash Flow Forecasting.
- Callum Henderson, Currency Strategy: The Practitioner's Guide to Currency Investing, Hedging and Forecasting.

Moduł 20

Cyberbezpieczeństwo i audyt IT z perspektywy biegłego rewidenta

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Zrozumienie znaczenia cyberbezpieczeństwa w procesie audytu.
- Rozwinięcie umiejętności oceny poziomu zabezpieczeń organizacji.
- Identyfikacja słabości kontroli IT.
- Analiza wpływu incydentów cyberbezpieczeństwa na wiarygodność danych finansowych i sprawozdawczość.
- Poznanie zasad właściwego doboru oraz planowania procedur badania adekwatnych do poziomemu ryzyka.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny lekcyjne z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia w kontekście znowelizowanego standardu KSB 315 (Z).	0,1
2	Cyberbezpieczeństwo w pracy biegłego rewidenta	• Aktualne cyberzagrożenia. • Dlaczego cyberbezpieczeństwo ma znaczenie w procesie badania sprawozdania finansowego. • Proces oszacowania ryzyka przez jednostkę: jak Zarząd identyfikuje, szacuje i reaguje na ryzyka IT istotne dla sprawozdawczości. Wpływ ryzyka cyberzagrożeń i jego oceny na: – kontynuację działalności, – wycenę aktywów, – rezerwy i zobowiązania, – zdarzenia po dacie bilansu, – ujawnienia w informacji dodatkowej. – wystąpienie tzw. incydentów w roku badanym i ich wpływ na sprawozdanie finansowe.	0,5

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
3	Kluczowe obszary IT z perspektywy biegłego rewidenta	• Zrozumienie środowiska IT. Infrastruktura IT w podziale na warstwy: aplikacja, baza danych (ryzyko bezpośredniej manipulacji danymi) oraz system operacyjny (uprawnienia administracyjne). • Zarządzanie dostępem do zasobów i infrastruktury. • Kopie zapasowe i ich odtwarzanie. • Ochrona fizyczna infrastruktury IT. • Sieć i dostęp zdalny, komunikacja zdalna. • Rejestrowanie i monitorowanie incydentów oraz ryzyka ich powstania. • Procedura reakcji na incydenty.	0,5
4	Audyt IT – procedury i pytania kontrolne w zakresie cyberzagrożeń	• Mapping Aplikacji i Przepływów: identyfikacja systemów FK, modułów sprzedaży i ich integracji. • Ogólne kontrole IT (ITGC) vs kontrole przetwarzania informacji. • Ryzyka arkuszy kalkulacyjnych (EUC): kontrola logiki Excela w kluczowych wyliczeniach. • Privileged access: analiza uprawnień administratorów. Uwierzytelnianie wieloskładnikowe (MFA). Kiedy zaangażować eksperta IT. Jakie zadawać pytania: • Czy jednostka posiada politykę bezpieczeństwa? • Jak Zarząd monitoruje ryzyka związane z cyberzagrożeniami? • Czy Zarząd zdefiniował i wdrożył strategię cyklicznego tworzenia kopii zapasowych oraz przechowywania danych i programów? • Kiedy ostatnio testowano skuteczność procesu przywracania danych i jakości nośników kopii zapasowych? • W jaki sposób zapewniono bezpieczeństwo systemów informatycznych (dostępność, poufność, integralność)? • Jakie są uprawnienia poszczególnych szczebli administratorów i użytkowników? • Czy wdrożono uwierzytelnianie wieloskładnikowe (MFA)? • Czy wystąpiły incydenty w ostatnich 12 miesiącach lub po dniu bilansowym? • Jak zarząd monitoruje ryzyka cyberzagrożeń? Przykładowe dokumenty: • rejestr incydentów, • polityka bezpieczeństwa, • lista systemów wykorzystywanych w jednostce oraz ich ocena (ryzyko, dostępność), • raporty z backupów i ich odtwarzania testowego, • procedury wprowadzania zmian systemowych i nowych funkcjonalności, • rejestr szkoleń z zakresu bezpieczeństwa, • wyniki testów penetracyjnych, • umowy SLA.	1
5	Case study	• Spółka handlowa z sektora MŚP padła ofiarą oprogramowania szyfrującego (ransomware). Zaszyfrowano serwer plików i system ERP, a część danych klientów została wykradzona. Oceń wpływ na integralność zapisów księgowych, dostępność dowodów badania i konieczność modyfikacji strategii badania.	1

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
6	Dokumentacja badania i wpływ na opinię Listy kontrolne i podsumowanie	- Przykładowe elementy dokumentacji badania (dokumentowanie zrozumienia IT: wzory notatek z oceny projektu i wdrożenia kontroli (par. 38 KSB 315). - Lista sygnałów ostrzegawczych. - Lista kontrolna „Pytania dotyczące cyberbezpieczeństwa dla biegłego rewidenta”. - Wpływ na opinię (KSB 330): reakcja na słabości IT, rozszerzenie testów wiarygodności, Kluczowe Zagadnienia Badania (KAM) oraz listy do Zarządu.	0,65
7	Sprawdzian wiadomości	Test wiedzy.	0,25

Rekomendowane materiały szkoleniowe

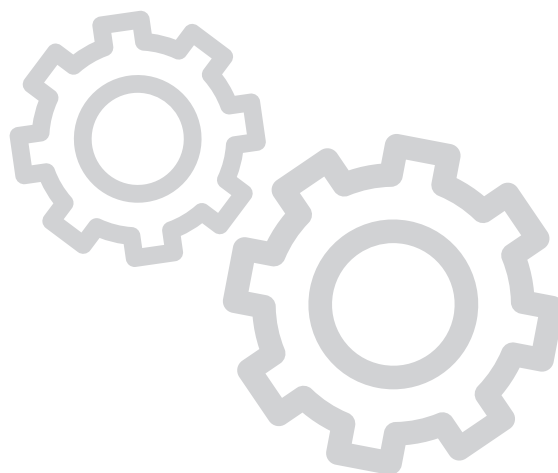
- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011.
- KSB 315 (Z): Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia.
- KSB 330: Reakcje biegłego rewidenta na oszacowane ryzyka.

Moduł 21

Dokumentowanie zawodowego osądu w świetle standardów

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Uporządkowanie i pogłębienie wiedzy uczestników na temat istoty zawodowego osądu jako procesu decyzyjnego i sceptycyzmu zawodowego oraz ich roli w badaniu sprawozdań finansowych.
- Przedstawienie relacji między zawodowym sceptycyzmem a osądem, jako mechanizmu mitygującego błędy poznawcze (np. efekt zakotwiczenia, pośpiech, tendencja potwierdzająca).
- Przedstawienie wymogów KSB dotyczących dokumentacji badania, w szczególności dokumentowania znaczących spraw i znaczących osądów (m.in. w kontekście KSB 230 oraz powiązań z innymi standardami).
- Omówienie najczęstszych nieprawidłowości w obszarze dokumentowania osądu i wniosków z przeprowadzonych procedur.
- Nauczenie dokumentowania przesłanek osądu, w tym dowodów sprzecznych, założeń oraz powodów odrzucenia alternatywnych rozwiązań. Wypracowanie umiejętności tworzenia notatek audytowych spełniających standard „doświadczonego biegłego rewidenta”, umożliwiających zrozumienie toku rozumowania audytora.
- Wypracowanie praktycznych sposobów poprawy jakości akt badania: jak tworzyć przejrzystą „ścieżkę rewizji”, jak uzasadniać decyzje i jak wiązać osąd z dowodami badania.
- Wzmocnienie umiejętności wdrożeniowych: integracja wymogów standardów z procedurami wewnętrznymi firmy audytorskiej oraz organizacja przeglądu dokumentacji przez kierującego zleceniem/partnera.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin lekcyjnych z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Wprowadzenie	• Cele szkolenia. • Znaczenie zawodowego osądu w audycie – co to oznacza w praktyce? Osąd to nie tylko fundament rzetelności badania ale także obrony jakości.	0,5
2	Zawodowy osąd w KSB	• Definicje i znaczenie zawodowego osądu („professional judgment”) i sceptycyzmu zawodowego („professional scepticism”) w audycie. • Psychologia osądu: pułapki (rush, bias) i sposoby ich ograniczania; relacja między sceptycyzmem a krytyczną oceną dowodów. • Kluczowe momenty, w których stosuje się osąd. • Przegląd standardów KSB odnoszących się do osądu i dokumentacji. • Wyzwania i błędy typowe w praktyce – z punktu widzenia nadzoru.	2

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
3	Wymogi dokumentowania w KSB	- Główne wymogi standardu KSB 230 „Dokumentacja badania” – zakres, cechy dokumentacji. - Koncepcja „doświadczonego biegłego”; Dokumentowanie znaczących spraw, znaczących osądów oraz wniosków z przeprowadzonych procedur. - Co oznacza „wystarczające i odpowiednie dowody badania” i jak je powiązać z dokumentacją osądu. - Osąd w identyfikacji ryzyk znaczących; ocenie złożoności systemów IT; dokumentowanie osądu wobec szacunków – wybór metod, danych i założeń; ocena stronniczości kierownictwa; dokumentowanie niepewności szacowania; skalowalność dokumentacji w mniejszych jednostkach. - Przykłady dobrej (i złej) dokumentacji – analiza fragmentów orzeczeń sądowych/spraw.	3
4	Wnioski z kontroli i praktyczne wyzwania	- Omówienie typowych wniosków pokontrolnych dotyczących dokumentowania osądu i badania (np. nieudokumentowane uzasadnienia osądu, brak przejrzystości akt). - Ćwiczenie: analiza przykładowej sytuacji kontrolnej – co zostało źle udokumentowane, jak można to poprawić. - Ćwiczenie – pisanie notatek z osądu. - Konsekwencje braku właściwej dokumentacji.	3
5	Warsztaty – jak dokumentować osąd i znaczące sprawy	- Przygotowanie planu dokumentacji dla hipotetycznego zlecenia: identyfikacja znaczącej sprawy, przemyślenie osądu, wskazanie wniosków, jakie należy udokumentować. - Omówienie narzędzi i technik dokumentowania: szablony, notatki z zespołu, decyzje osądu, ścieżka rewizji, zapisy komunikacji wewnętrznej, itd.	3
6	Integracja wymogów standardów z praktyką firmy audytorskiej	- Jak włączyć dokumentowanie zawodowego osądu do wewnętrznych procedur i akt zleceń firmy audytorskiej. - Rola kierującego zleceniem/ partnera odpowiedzialnego w przeglądzie dokumentacji – powiązanie z wymogiem w KSB 220 „Zarządzanie jakością dla badania sprawozdania finansowego”. - Monitorowanie jakości dokumentacji – co może zrobić firma, aby ograniczyć ryzyko postępowania naruszeniowego. - Wymagania KSKJ 1 i 2 w zakresie dokumentacji i ryzyk jakości. - Korzystanie z hybrydowych technik badania: programy wspierające i wewnętrznie stworzone wzorce badania.	3,5
7	Podsumowanie i zakończenie	- Kluczowe wnioski szkolenia. - Wskazówki „co dalej” – rekomendacje wdrożeniowe dla uczestników.	0,5
8	Sprawdzian wiadomości	Test wiedzy	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSB nr 230 „Dokumentacja badania, oraz standardy odnoszące się do osądu, sceptycyzmu, planowania i oceny ryzyka”.
- KSB nr 220 „Zarządzanie jakością na poziomie zlecenia” – w zakresie odpowiedzialności kierującego zleceniem i przeglądu dokumentacji.
- Krajowe Standardy Kontroli Jakości (KSKJ) 1 i 2 – w zakresie systemu zarządzania jakością i monitorowania (aktualne brzmienia na dzień szkolenia).
- Materiały PANA dotyczące najczęstszych nieprawidłowości w dokumentacji badania i zawodowym osądzie.
- Wytyczne/opracowania PIBR dotyczące dokumentacji badania i jakości.
- Wybrane studia przypadków/przykłady dobrych praktyk dokumentacyjnych (np. przykładowe szablony, checklisty, wzorce notatek z osądu – aktualizowane do standardów obowiązujących w dacie szkolenia).

Moduł 22

Audyty fundacji rodzinnej

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Zdobycie i usystematyzowanie wiedzy dotyczącej funkcjonowania fundacji rodzinnych w polskim porządku prawnym.
- Zrozumienie zasad organizacji, nadzoru oraz odpowiedzialności organów fundacji rodzinnej.
- Identyfikacja ryzyk prawnych, podatkowych, rachunkowych i organizacyjnych związanych z działalnością fundacji rodzinnej.
- Poznanie metodyki przeprowadzania audytu fundacji rodzinnej, w tym zakresu badania dokumentacji, procesów oraz zgodności działalności z przepisami.
- Nabycie praktycznych umiejętności oceny zgodności działalności fundacji rodzinnej z ustawą o fundacji rodzinnej, statutem oraz regulacjami podatkowymi.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,1
2	Wprowadzenie do instytucji fundacji rodzinnej	• Geneza fundacji rodzinnej w Polsce. • Cele sukcesyjne i majątkowe. • Podstawowe pojęcia: fundator, beneficjent, zgromadzenie beneficjentów, zarząd, rada nadzorcza. • Rejestr fundacji rodzinnych.	0,6
3	Aktualny stan prawny fundacji rodzinnych	• Ustawa o fundacji rodzinnej i jej najnowsze aktualizacje. • Relacja do KSH, ustawy o rachunkowości i przepisów podatkowych. • Obowiązki rejestrowe i sprawozdawcze. • Odpowiedzialność organów fundacji.	0,8
4	Główne założenia działalności fundacji rodzinnej i struktura organizacyjna	• Dozwolona działalność gospodarcza. • Zarządzanie majątkiem rodzinnym. • Zasady wypłat świadczeń dla beneficjentów. • Mienie fundacji rodzinnej. • Ograniczenia działalności i skutki ich naruszenia. • Kompetencje organów fundacji. • Rola fundatora. • Relacje między organami. • Mechanizmy nadzoru wewnętrznego. • Konflikty interesów i ład organizacyjny.	0,9

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
5	Rachunkowość i sprawozdawczość fundacji rodzinnej	• Obowiązki wynikające z ustawy o rachunkowości. • Polityka rachunkowości fundacji rodzinnej. • Ewidencja majątku i świadczeń. • Sprawozdanie finansowe fundacji rodzinnej. • Najczęstsze problemy praktyczne.	1,2
6	Opodatkowanie fundacji rodzinnej i beneficjentów	• CIT fundacji rodzinnej. • Zwolnienia podatkowe. • Opodatkowanie świadczeń dla beneficjentów. • Ukryte zyski i niedozwolone świadczenia. • Ryzyka podatkowe i aktualna praktyka organów podatkowych.	0,8
7	Klasyfikacja usługi audytu fundacji rodzinnej	• Audyt zgodności. • Audyt podatkowy. • Audyt organizacyjny i governance. • Audyt rachunkowy i finansowy. • Zakres i cele poszczególnych usług.	0,7
8	Kto realizuje usługę audytu fundacji rodzinnej	• Rola biegłego rewidenta. • Doradca podatkowy i kancelaria prawna. • Współpraca interdyscyplinarna. • Kompetencje zespołu audytowego. • Odpowiedzialność zawodowa i etyka.	0,3
9	Metodyka prowadzenia audytu fundacji rodzinnej	• Planowanie audytu. • Analiza dokumentacji (statut, uchwały, rejestry, umowy). • Identyfikacja obszarów ryzyka. • Dobór procedur audytowych. • Dokumentowanie ustaleń.	1,2
10	Najczęstsze nieprawidłowości i ryzyka w fundacjach rodzinnych	• Działalność wykraczająca poza ustawowy zakres. • Nieprawidłowe świadczenia dla beneficjentów. • Braki dokumentacyjne. • Ryzyka podatkowe. • Konflikty pomiędzy fundatorem i beneficjentami.	0,5
11	Praktyczne przykłady i warsztaty	• Analiza przykładowego statutu fundacji rodzinnej. • Identyfikacja ryzyk audytowych. • Studium przypadku: świadczenia dla beneficjentów. • Opracowanie rekomendacji pokontrolnych.	0,7
12	Test wiedzy	• Sprawdzian wiadomości.	0,2

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.
- Kodeks spółek handlowych.
- Krajowe Standardy Wykonywania Zawodu.
- Kodeks etyki zawodowych księgowych IFAC.
- Objasnienia podatkowe Ministerstwa Finansów dotyczące fundacji rodzinnej.
- Interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej dotyczące fundacji rodzinnych.
- Aktualne orzecznictwo sądów administracyjnych dotyczące fundacji rodzinnych.

Moduł 23

Rachunkowość finansowa a controlling – obszary rozbieżności i ryzyka

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Przedstawienie relacji oraz wskazanie najważniejszych obszarów rozbieżności pomiędzy rachunkowością finansową a controllingiem.
- Pokazanie, w jaki sposób rozwiązania controllingowe wpływają na interpretację wyniku finansowego, budżetowanie oraz ocenę sytuacji jednostki.
- Identyfikacja obszarów ryzyka związanych z jakością, kompletnością i spójnością danych finansowych oraz controllingowych, w szczególności w zakresie klasyfikacji i alokacji kosztów, kosztu wytworzenia, kosztów niewykorzystanych zdolności produkcyjnych oraz wyceny zapasów.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Wstęp	• Cel i zakres szkolenia	0,1
2	Sprawozdawczość finansowa i controlling – cele, funkcje, obszary rozbieżności	• Miejsce controllingu w systemie informacyjnym jednostki. • Różnice celów, funkcji i zakresu informacyjnego rachunkowości finansowej oraz controllingu. • Źródła rozbieżności: plan kont, moment ujęcia, klasyfikacja kosztów, alokacje, odmienne definicje wyniku i rentowności.	1
3.	Spójność danych księgowych i raportów controllingowych	• Mapowanie danych z ksiąg rachunkowych do raportów zarządczych. • Przypisywanie pozycji do kategorii wyniku zarządczego. • Traktowanie zdarzeń jednorazowych, korekt wewnętrznych i przeksięgowania. • Ryzyka wynikające z niespójnego mapowania danych i różnic w definicjach.	1,5
4	Przychody, marże, koszty bezpośrednie i pośrednie: wpływ na wynik i ocenę rentowności	• Definicje przychodów i marż stosowane w controllingu. • Ujęcie rabatów, refaktur, różnic kursowych i innych korekt. • Koszty bezpośrednie i pośrednie, rozliczanie kosztów wspólnych oraz wpływ przyjętych zasad na wynik, marżę i ocenę działalności jednostki.	1,5

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
6	Koszt wytworzenia i wycena zapasów jako obszary ryzyka	- Klucze alokacji kosztów, koszty wydziałowe, koszty centrów odpowiedzialności. - Dane operacyjne wykorzystywane w controllingu produkcji (m.in. BOM, marszruty, czasy produkcyjne, zdolności produkcyjne, niewykorzystane zasoby). - Wpływ na koszt wytworzenia, wycenę produkcji w toku i wyrobów gotowych.	1,5
7	Wynik finansowy, budżety i odchylenia	- Różnice między wynikiem księgowym a wynikiem zarządczym. - Budżetowanie kosztów i przychodów. Analiza odchyień jako narzędzie interpretacji rentowności, efektywności i realizacji planów operacyjnych.	1,5
8	Proces zamknięcia, przetwarzanie danych poza systemem FK i ich jakość.	- Znaczenie procesu zamknięcia, uzgadniania danych finansowych oraz controllingowych i jakości informacji. - Kluczowe uzgodnienia: bilans, rachunek zysków i strat, rozrachunki, magazyn, środki trwałe, raporty controllingowe.	0,8
9	Sprawdzian wiadomości	Test wiedzy	0,1

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Nesterak J., Controlling zarządczy. Wolters Kluwer, Warszawa, 2025.
- Nesterak J., Controlling. System oceny centrów odpowiedzialności, ANVIX, Kraków, 2004.
- Sierpińska M., Niedbała B., Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie. Centra odpowiedzialności w teorii i praktyce, PWN, Warszawa, 2008.
- Janczyk-Strzała E., Controlling w przedsiębiorstwach produkcyjnych, CeDeWu, 2019.

Moduł 24

Połączenia, podziały i aporty – ujęcie w księgach i sprawozdawczość

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Usystematyzowanie zasad ujmowania połączeń, podziałów i aportów w sprawozdaniu jednostkowym i skonsolidowanym zgodnie z UoR oraz MSSF.
- Wyjaśnienie kluczowych różnic UoR vs MSSF oraz obszarów braku jednoznacznych regulacji (w szczególności transakcje pod wspólną kontrolą) i konsekwencji przyjętych polityk.
- Rozwinięcie umiejętności praktycznych: identyfikacji typu transakcji, doboru metody rozliczenia, określenia wpływu na bilans/RZiS/CF oraz wymaganych ujawnień.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 12 godzin lekcyjnych z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar
1.	Wprowadzenie	• Cele i zakres szkolenia.	0,1
2.	Połączenia spółek kapitałowych według ustawy o rachunkowości i międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej	• Wprowadzenie – uregulowania prawne – Ustawa o rachunkowości. – Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 3 – Połączenia jednostek. – Rodzaje połączeń (przez przejęcie i przez zawiązanie nowej spółki). – Ustalenie czy transakcja stanowi połączenie w myśl MSSF 3 czy stanowi inny rodzaj transakcji. • Metody rozliczania skutków połączenia – Metoda nabycia. – Metoda łączenia udziałów. – Metoda wartości od poprzednika. • Identyfikacja podmiotu przejmującego. • Określenie daty przejęcia (wpis do KRS vs faktyczne przejęcie kontroli). • Ustalenie ceny nabycia – Koszty połączenia. – Płatności warunkowe. • Kompletność przejmowanych aktywów i zobowiązań (w tym niewykazanych wcześniej w księgach). • Wycena aktywów i zobowiązań do możliwych zidentyfikowanych aktywów i zobowiązań do wartości godziwej oraz udziałów niekontrolujących spółki przejmowanej. Rola eksperta zewnętrznego. • Ujęcie wartości firmy lub nadwyżki przejętych aktywów netto nad ceną nabycia. Kalkulacja wartości firmy, okres amortyzacji, testy na utratę wartości.	6,5

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar
		• Kilkuetapowe połączenia jednostek. • Połączenia odwrotne. • Nowo utworzony podmiot jako jednostka przejmująca. • Połączenia pod wspólną kontrolą (kryteria braku utraty kontroli, metody rozliczenia: metoda wartości od poprzednika vs metoda nabycia), doprowadzenie wartości poszczególnych pozycji do jednolitych metod wyceny przed ich zsumowaniem. • Korekty rozliczenia połączenia. • Skutki bilansowe połączenia w jednostkowym i skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym: – Inwentaryzacja. – Zamknięcie ksiąg rachunkowych (wyjątki – brak obowiązku zamknięcia), migracja danych. – Otwarcie ksiąg rachunkowych (spółka nowozawiazana). – Ujęcie w księgach rachunkowych: ▪ w spółce przejmującej, ▪ w spółce przejmowanej. – Prezentacja w sprawozdaniu finansowym. – Ujawnienia. – Dane porównawcze.	
3.	Aporty – skutki rachunkowe według ustawy o rachunkowości i międzynarodowych standardów rachunkowości	• Wprowadzenie. • Aport pojedynczych aktywów vs przedsiębiorstwo/ZCP. • Zdolność aportowa wnoszonych składników. • Wycena wkładów, w tym wkładów niepieniężnych. • Ujęcie różnicy z wyceny wnoszonego majątku do wartości godziwej. • Ujęcie różnicy pomiędzy wyceną przekazanych składników a wartością otrzymanych udziałów. • Aport akcji/udziałów. • Aport przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa lub pojedynczych aktywów – różnice w ujęciu. • Ujęcie w księgach rachunkowych: – wnoszącego, – otrzymującego aport. • Ujęcie należnych, lecz niewniesionych wkładów.	2,5
4.	Podziały spółek – klasyfikacja, ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniu finansowym	• Zasady ogólne. • Rodzaje podziałów: – Podział przez przejęcie. – Podział przez zawiązanie nowych spółek. – Podział przez przejęcie i zawiązanie nowej spółki (podział mieszany). – Podział przez wydzielenie. – Podział przez wyodrębnienie. • Plan podziału: Przypisanie składników majątkowych do ZCP. • Dzień podziału – skutki w księgach rachunkowych: – spółki dzielonej. – spółki przyjmującej przedmiot wydzielenia. • Podziały w księgach rachunkowych: – Rozliczenie kapitałów. – Zamknięcie, otwarcie ksiąg rachunkowych. – Prezentacja w sprawozdaniu finansowym. – Ujawnienia. – Dane porównawcze.	2,5

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar
5.	Sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy	0,40

Rekomendowane materiały szkoleniowe

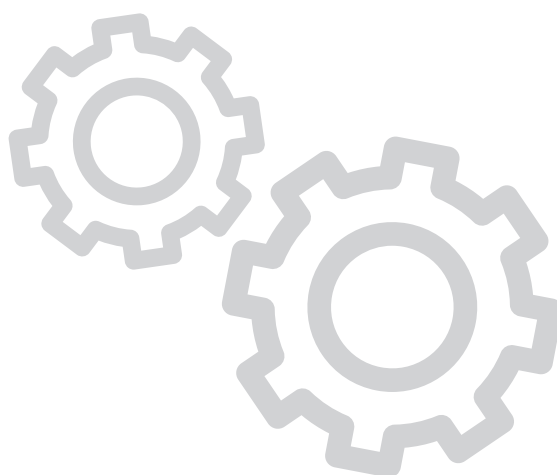
- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie ujęcia transakcji zamiany składnika aktywów niepieniężnych na inny składnik aktywów niepieniężnych.
- Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie ustalania wartości godziwej dla potrzeb rozliczania połączeń jednostek metodą nabycia.
- Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 3 „Połączenia jednostek”.
- Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe”.
- Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 13 „Ustalenie wartości godziwej”.
- Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych.

Moduł 25

Ceny transferowe w praktyce spółki

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Zdobyć/zaktualizować wiedzę o typowych transakcjach kontrolowanych w grupie spółek.
- Zmniejszenie ryzyk finansowych i reputacyjnych w firmach wynikających z błędnych opłat wewnątrzgrupowych, błędnych alokacji i braku dokumentacji.
- Praktyczne wytyczne do identyfikacji, organizacji i „utrzymania” cen transferowych w firmie.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,1
2	Wprowadzenie do tematyki cen transferowych	• Geneza cen transferowych, zasada ceny rynkowej, podmioty powiązane, metody cen transferowych.	0,5
3	Model biznesowy a ceny transferowe	• Analiza funkcjonalna po stronie operacyjnej, przykładowe modele dla produkcji i dystrybucji (o pełnych funkcjach i ryzyku, o ograniczonym ryzyku, itp.), metody alokacji kosztów, zgodność rozliczeń wewnątrzgrupowych z substancją biznesową.	1,0
4	Identyfikacja transakcji kontrolowanych w spółce operacyjnej	• Mapa transakcji: produkcja / sprzedaż wyrobów gotowych, usługi, licencje / własność intelektualna, refaktury, pożyczki, gwarancje, koszty wspólne, sprzedaż towarów / usług; jak wykrywać „ukryte” transakcje (np. centrum usług wspólnych, centralne zakupy, role regionalne).	0,5
5	Polityka cen transferowych	• Co powinna zawierać polityka cen transferowych; spójność z umowami, fakturowaniem i budżetami; nadzór i kontrola (kto zatwierdza stawki / narzuty / marże); jak utrzymać politykę przy zmianach w biznesie.	0,5
6	Zarządzanie cenami transferowymi w trakcie roku finansowego	• Nowe scenariusze biznesowe, zmiana modelu biznesowego, weryfikacja zgodności z substancją biznesową, odchylenia koszty rzeczywiste vs. budżet.	0,5

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
7	Progi, obowiązki raportowania i kalendarz cen transferowych w firmie	Co uruchamia obowiązki dokumentacyjne i raportowe; lokalna dokumentacja cen transferowych, grupowa dokumentacja cen transferowych, informacja o cenach transferowych; roczny cykl prac (zbieranie danych, analizy, podpisy / odpowiedzialność, archiwizacja); jak zorganizować proces, żeby nie robić tego „na ostatnią chwilę”.	1
8	Metody weryfikacji rynkowości (analiza danych porównawczych)	Jak rozumieć analizę danych porównawczych; wybór metody i wskaźnika; jakie dane trzeba przygotować; jak czytać wynik analizy danych porównawczych i co oznacza przedział rynkowy.	0,5
9	Ceny transferowe a wyniki finansowe: domknięcia roczne, korekty cen transferowych, rezerwy	Korekty na zakończenie roku (korekty do przedziału rynkowego); wpływ na RZiS i środki pieniężne; księgowanie i dokumentacja; kiedy robić korekty i jak komunikować to zarządowi.	0,7
10	Usługi wewnątrzgrupowe: jak je „obronić” i inne „tematy na czasie” budzące zainteresowanie organów podatkowych	Test uzyskanych korzyści w praktyce (dowody wykonania usług, ślady pracy); rozróżnienie: usługi o niskiej wartości dodanej vs wysokiej; typowe czerwone flagi.	0,7
11	Zarządzanie ryzykiem cen transferowych, sposoby ograniczania ryzyka	Dodatkowa dokumentacja, interpretacje podatkowe, uprzednie porozumienia cenowe (APA).	0,75
12	Praktyczne przykłady z życia spółki operacyjnej	Przykłady: opłata za usługi zarządcze, centrum usług wspólnych, licencja na własność intelektualną, pożyczka, rozpoznanie ryzyk, dobór danych, propozycja „naprawy” procesu.	1,0
13	Sprawdzian wiadomości	Test wiedzy	0,25

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 15.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.
- Ustawa z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21.12.2018 r. w sprawie cen transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21.12.2018 r. w sprawie cen transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych.

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21.12.2018 r. w sprawie dokumentacji cen transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21.12.2018 r. w sprawie dokumentacji cen transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych.
- Wytyczne w sprawie cen transferowych dla przedsiębiorstw wielonarodowych i administracji podatkowych wydane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w 2022 r.

Moduł 26

Wykorzystanie danych controllingowych w badaniu sprawozdania finansowego – studium przypadku

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Rozwinięcie praktycznych umiejętności wykorzystania danych controllingowych w procesie badania sprawozdania finansowego.
- Analiza rzeczywistych problemów występujących w jednostkach produkcyjnych i handlowych, w których dane controllingowe mogą wskazywać na ryzyko manipulacji wynikiem finansowym, nieprawidłowej wyceny zapasów, błędnej klasyfikacji kosztów, zawyżenia przychodów, nieprawidłowego ujmowania CAPEX/OPEX oraz problemów związanych z płynnością i kontynuacją działalności.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny lekcyjne z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia. • Znaczenie danych controllingowych w badaniu sprawozdania finansowego.	0,1
2	Wartość zapasów, marża brutto i koszt własny sprzedaży	• Analiza danych produkcyjnych i controllingowych. • Koszt wytworzenia, niewykorzystane zdolności produkcyjne oraz ryzyko manipulacji wynikiem.	0,7
3	Standard cost i odchylenia controllingowe	• Rozliczanie odchyleń, wycena zapasów, analiza problemów jakościowych oraz wpływ odchyleń na wynik finansowy.	0,5
4	Budżet, EBITDA i aktywowanie kosztów	• CAPEX/OPEX, RMK, presja na EBITDA oraz wpływ błędnych księgowania na wynik.	1
5	KPI operacyjne a wiarygodność przychodów	• Cut-off sprzedaży, channel stuffing, zwroty, reklamacje i analiza należności.	1
6	Cash flow operacyjny i kontynuacja działalności	• Kapitał obrotowy, rotacja należności i zapasów, ocena płynności i kontynuacji działalności.	0,5
7	Sprawdzian wiadomości	• Test wiedzy.	0,2

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Nesterak J., Controlling zarządczy, Wolters Kluwer, Warszawa, 2025.
- Sierpińska M., Niedbała B., Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie, PWN, Warszawa, 2008.
- Janczyk-Strzała E., Controlling w przedsiębiorstwach produkcyjnych, CeDeWu, 2019.

Moduł 27

Leasing wg polskiego prawa bilansowego – praktyczne aspekty stosowania

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Uporządkowanie i pogłębienie wiedzy uczestników w zakresie stosowania przepisów polskiego prawa bilansowego dotyczących leasingu, ze szczególnym uwzględnieniem analizy zapisów umów leasingowych, klasyfikacji umów, skutków księgowych, prezentacji w sprawozdaniu finansowym oraz stosowania uproszczeń dopuszczonych ustawą o rachunkowości.
- Identyfikacja kluczowych regulacji dotyczących leasingu wynikających z Ustawy o rachunkowości, KSR 5 i KSR 16.
- Rozróżnia leasingu finansowego i operacyjnego oraz rozumienie wpływu tej klasyfikacji na sprawozdanie finansowe.
- Ocena prawidłowości prezentacji i podstawowych ujawnień dotyczących leasingu.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny lekcyjne z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,1
2	Regulacje w zakresie leasingu w polskim prawie bilansowym	• Ustawa o rachunkowości – klasyfikacja, uproszczenia dla jednostek mikro i małych. • Krajowy Standard Rachunkowości nr 5. • Krajowy Standard Rachunkowości nr 16.	0,2
3	Klasyfikacja i ujęcie leasingu u leasingobiorcy	• Analiza warunków umownych pod kątem klasyfikacji. • Ujęcie księgowe leasingu finansowego: – wartość początkowa aktywa trwałego, – ustalanie okresu amortyzacji, – rozliczanie zobowiązania (o stałej, zmiennej stopie procentowej, w walucie polskiej, w walucie obcej), w tym podział zobowiązania na część kapitałową i odsetkową, – modyfikacje umowy w trakcie jej trwania (zmiana okresu leasingu, zmiana przedmiotu, skrócenie/wydłużenie, wygaśnięcie/rozwiązanie) wpływ na klasyfikację i przeliczenie, – wbudowane instrumenty pochodne w umowach leasingu. • Ujęcie księgowe leasingu operacyjnego: – rozliczenie rat w czasie. • Klasyfikacja księgowa versus podatkowa – wpływ na podatek odroczony. • Zachęty leasingowe i oferty promocyjne. • Rozliczenie opłat zależnych od kursu/stopy. • Prezentacja w sprawozdaniu finansowym.	2,0

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
4	Klasyfikacja i ujęcie leasingu u leasingodawcy	• Ujęcie księgowe leasingu finansowego: – Rozliczanie należności (o stałej, zmiennej stopie procentowej, w walucie polskiej, w walucie obcej). – Modyfikacje umowy w trakcie jej trwania. – Ujęcie u leasingodawcy, który jest jednocześnie producentem. – Ujęcie księgowe leasingu operacyjnego.	0,8
5	Sytuacje szczególne	• Najem i dzierżawa. • Prawo wieczystego użytkowania. • Sprzedaż i leasing zwrotny.	0,7
6	Test wiedzy	• Sprawdzian wiadomości	0,2

Rekomendowane materiały szkoleniowe

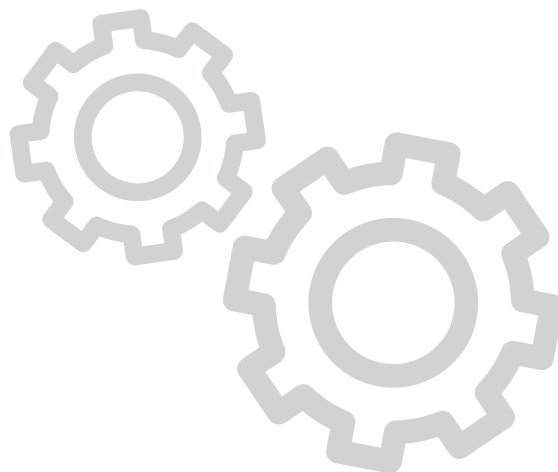
- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- KSR nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa”.
- KSR 16 „Uproszczenia dopuszczone ustawą o rachunkowości”.

Moduł 28

Leasing wg MSSF 16 – praktyczne aspekty stosowania

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Uporządkowanie i pogłębienie wiedzy uczestników w zakresie stosowania przepisów międzynarodowego prawa bilansowego dotyczącego leasingu przede wszystkim z perspektywy leasingobiorcy.
- Analizy zapisów umów leasingowych, klasyfikacji umów (odróżniania ich od umów o świadczenie usług), rozróżnienia pomiędzy nową umową leasingu a jej modyfikacją oraz związanych z tym skutków księgowych, prezentacji w sprawozdaniu finansowym.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny lekcyjne z bloku rachunkowość.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Wprowadzenie	• Cele i zakres szkolenia.	0,1
2	Model leasingobiorcy	• Omówienie najważniejszych zasad ujęcia księgowego modelu leasingobiorcy zgodnie z MSSF 16 jako wstęp do bardziej szczegółowej analizy wybranych zagadnień praktycznych.	0,6
3	Zakres standardu i identyfikacja leasingu	• Wybrane zagadnienie praktyczne: – znaczące prawo zastąpienia, – korzyści ekonomiczne, – leasing w przypadku liczników, zakopanych w gruncie kabli, rurociągów, światłowodów itp., – rozwiązania chmurowe, – umowy PPA, – odróżnienie leasingu od umów będących zasadniczo umową zakupu/sprzedaży.	0,7
4	Okres leasingu	• Charakter kar i ich wpływ na okres leasingu. • Wpływ opcji przedłużenia umowy oraz wcześniejszego zakończenia umowy. • Umowy na czas nieokreślony. • Przerwy w użytkowaniu. • Okoliczności ponownej oceny okresu leasingu i skutki księgowe.	0,6

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
5	Płatności leasingowe	- Rodzaje płatności zmiennych i skutki księgowe zmian. - Zachęty leasingowe. - Płatności za podatki od nieruchomości, ubezpieczenia itp. - Płatności z tytułu VAT. - Otrzymane ulgi/zwolnienia z płatności. - Prawo użytkowania wieczystego w Polsce, kwestie aktualizacji opłat.	0,6
6	Sprzedaż i leasing zwrotny	- Analiza pod kątem MSSF15 i wpływ na ujęcie leasingu zwrotnego: co gdy przeniesienie składnika aktywów jest sprzedażą a co gdy nie jest. - Wycena zobowiązania z tytułu leasingu w przypadku zmiennych opłat leasingowych (zmiana do MSSF 16 z 2022 r.).	0,4
7	Modyfikacje umów	- Ujęcie modyfikacji skutkujących rozpoznaniem nowej umowy leasingu. - Ujęcie pozostałych modyfikacji.	0,5
8	Prezentacja i ujawnienia	- Wymogi dotyczące prezentacji i ujawnień na temat umów leasingu. - Najczęstsze braki i błędy w sprawozdaniach finansowych z zakresu ujawnień na temat leasingu.	0,4
9	Sprawdzian wiadomości	Test wiedzy.	0,1

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Standard MSSF 16 Leasing z uwzględnieniem zmian opublikowanych do końca 2025 r. w wersji zatwierdzonej do stosowania w Unii Europejskiej.
- Decyzje Komitetu Interpretacji MSSF dotyczące stosowania MSSF 16 i inne materiały edukacyjne Rady MSR (język angielski): <https://www.ifrs.org/supporting-implementation/supporting-materials-by-ifrs-standards/ifrs-16/>
- Bezpłatne materiały firm audytorskich w języku angielskim (np. E&Y, Deloitte, KPMG, PwC, BDO, Grant Thornton) w formie opracowań tekstowych lub filmów video udostępnianych na YouTube.
- Darmowy e-learning w języku angielskim udostępniany przez Deloitte na stronie: <https://www.iasplus.com/en/publications/e-learning/ifrs-16-advanced>

Moduł 29

Standardy zarządzania jakością w małych firmach audytorskich – proste i skuteczne rozwiązania organizacyjne

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Przekazanie uczestnikom praktycznej wiedzy oraz wzorów rozwiązań organizacyjnych pozwalających zaprojektować, wdrożyć, dokumentować, monitorować i corocznie oceniać System Wewnętrznej Kontroli Jakości (SWKJ) zgodny z KSKJ 1, z pełnym wykorzystaniem zasady skalowalności w warunkach małej firmy audytorskiej.
- Po szkoleniu uczestnik:
 - zna strukturę, logikę i podstawowe wymogi KSKJ 1 oraz rozumie podejście do zarządzania jakością oparte na ryzyku;
 - rozumie zasadę skalowalności i potrafi zastosować ją do każdego z 8 komponentów SWKJ;
 - potrafi przeprowadzić uproszczony proces oceny ryzyka jakości – ustalić cele jakości, zidentyfikować warunki, zdarzenia, okoliczności i działania mogące generować ryzyka jakości, oszacować te ryzyka oraz zaprojektować i wdrożyć reakcje;
 - potrafi zaprojektować proste, ale skuteczne procedury w obszarach: ładu i przywództwa, wymogów etycznych, akceptacji i kontynuacji klientów oraz zleceń, wykonania zlecenia, zasobów, informacji i komunikacji oraz procesu monitorowania i działań zaradczych;
 - zna obowiązki firmy w zakresie kontroli jakości wykonania zlecenia – w jakich przypadkach jest ona wymagana i jak to zorganizować w małej firmie (z odesłaniem do KSKJ 2 jako standardu opisującego sposób przeprowadzenia kontroli);
 - potrafi przygotować minimalną, ale wystarczającą dokumentację SWKJ;
 - potrafi zaplanować i przeprowadzić coroczną ocenę SWKJ, ocenić zidentyfikowane słabości (znaczące/poważne) oraz wdrożyć działania zaradcze w oparciu o analizę przyczyn źródłowych;
 - potrafi zidentyfikować typowe słabości SWKJ wdrożonego we wcześniejszych latach i zaprojektować realne (a nie wyłącznie formalne) udoskonalenia systemu;
 - zna najczęstsze nieprawidłowości w obszarze SWKJ identyfikowane w kontrolach PANA i potrafi im zapobiegać.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rewizji finansowej

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Wprowadzenie – KSKJ 1, logika SWKJ i zasada skalowalności	• Krótkie przypomnienie kontekstu regulacyjnego: KSKJ 1 w brzmieniu MSZJ (PL) 1; uchwały KRBR oraz uchwała Rady PANA nr 38/I/2022 z 15 listopada 2022 r. – aktualny stan prawny. • Logika standardu: zarządzanie jakością oparte na ryzyku – cele jakości → ryzyka → reakcje; powiązania między komponentami SWKJ. • Zasada skalowalności w praktyce małej firmy audytorskiej – rola opracowania PIBR „Zaktualizowana dokumentacja SWKJ dla małej firmy audytorskiej”. • Punkt wyjścia: typowe wyzwania, z jakimi małe firmy mierzą się po kilku latach funkcjonowania SWKJ – wprowadzenie.	0,25

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
2	Proces oceny ryzyka jakości – fundament SWKJ	• Logika procesu wg KSKJ 1: cele jakości → ryzyka jakości → reakcje. • Cele jakości obligatoryjne wskazane w standardzie oraz dodatkowe cele specyficzne dla firmy. • Identyfikacja warunków, zdarzeń, okoliczności, działań lub ich braku, które mogą generować ryzyka jakości (czynniki dotyczące firmy oraz czynniki dotyczące zleceń). • Ocena ryzyka jakości (prawdopodobieństwo wystąpienia i potencjalny wpływ na realizację celu jakości) – uproszczona, jakościowa matryca ryzyka dla małej firmy. • Projektowanie i wdrażanie reakcji – proporcjonalność do zidentyfikowanych ryzyk; przykłady reakcji typowych dla małej firmy. • Dynamika procesu: kiedy aktualizować ocenę ryzyka jakości (zmiany w firmie, w klientach, w regulacjach). • Ćwiczenie warsztatowe: budowa mini-rejestru celów jakości, ryzyk i reakcji dla firmy 2–3 osobowej.	1,0
3	Ład i przywództwo oraz odpowiednie wymogi etyczne	• Ład i przywództwo: rola i odpowiedzialność najwyższego kierownictwa, „tone at the top”, kultura jakości; konkretne wskazanie osoby/osób odpowiedzialnych za SWKJ oraz za poszczególne obszary. • Struktury organizacyjne i zakresy odpowiedzialności w firmie 1–5 osobowej – jak to udokumentować bez nadmiernej biurokracji. • Powiązanie ocen pracowniczych z jakością – uproszczone podejście dla małej firmy. • Odpowiednie wymogi etyczne: niezależność (oświadczenia roczne i bieżące, monitoring zagrożeń), zarządzanie konfliktem interesów, powiązania rodzinne, osobiste i finansowe. • Postępowanie z naruszeniami wymogów etycznych – procedura zgłaszania, ewidencja, działania korygujące. • Przykładowe wzory: oświadczenia niezależności, lista zagrożeń niezależności, rejestr naruszeń.	1,0
4	Akceptacja i kontynuacja klientów oraz wykonanie zlecenia	• Akceptacja i kontynuacja relacji z klientami oraz konkretnych zleceń: kwestionariusz akceptacyjny, ocena uczciwości klienta, zdolności firmy do wykonania zlecenia, zarządzanie ryzykiem klienta, decyzje o wycofaniu się. • Wykonanie zlecenia: nadzór, kierowanie i przegląd prac – specyfika zespołu 1–2 osobowego, biegły + asystent. • Konsultacje wewnętrzne i zewnętrzne – kiedy są wymagane, jak organizować przy braku zasobów wewnętrznych (porozumienia z innymi firmami, sieci, zewnętrzni konsultanci techniczni). • Rozwiązywanie różnic zdań w zespole zlecenia. • Polityka firmy w zakresie kontroli jakości wykonania zlecenia: identyfikacja zleceń wymagających kontroli jakości (JZP oraz kryteria własne firmy) – z odesłaniem do KSKJ 2 i KSB 220Z jako standardów opisujących sposób przeprowadzenia kontroli jakości zlecenia. • Wyznaczanie i kwalifikacje osoby przeprowadzającej kontrolę jakości – praktyczne rozwiązania w małej firmie.	1,0

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
5	Zasoby oraz informacje i komunikacja	• Zasoby ludzkie: rekrutacja, ocena, rozwój zawodowy, doskonalenie zawodowe biegłych i pracowników; ścieżki rozwoju w małej firmie. • Zasoby technologiczne: oprogramowanie wspierające badanie, narzędzia komunikacji, bezpieczeństwo IT, ochrona danych osobowych (w tym procedury RODO, AML, sygnaliści). • Zasoby intelektualne: metodyki, wzory dokumentów, dostęp do bazy wiedzy. • Korzystanie z zasobów dostawców usług (np. zewnętrzny konsultant techniczny, biuro tłumaczeń, dostawca metodyki badania) oraz zasobów sieci firm audytorskich – obowiązki firmy w zakresie nadzoru i oceny. • Informacje i komunikacja: obieg informacji wewnątrz firmy, komunikacja w zespołach zlecenia. • Komunikacja z osobami spoza firmy: klient (osoby sprawujące nadzór), sieć, organy nadzorcze, w tym obowiązki sprawozdawcze.	1,0
6	Proces monitorowania i działań zaradczych oraz coroczna ocena SWKJ	• Czynności monitorujące – rodzaje (bieżące i okresowe), częstotliwość, zakres; dobór odpowiednich do skali i profilu firmy. • Cykliczna inspekcja zakończonych zleceń: dobór próby, częstotliwość per biegły rewident, kompetencje osoby wykonującej inspekcje w małej firmie (rozwiązania wewnętrzne i zewnętrzne). • Identyfikacja i ocena słabości: słabości znaczące, słabości poważne – kryteria klasyfikacji i konsekwencje każdej kategorii. • Analiza przyczyn źródłowych – jak ją realnie przeprowadzić w małej firmie: techniki (np. „5 × dlaczego”), dokumentowanie, najczęstsze pułapki. • Plany działań zaradczych: zakres, terminy, osoby odpowiedzialne; monitorowanie skuteczności działań i kiedy uznać je za zamknięte. • Coroczna ocena skuteczności SWKJ przez najwyższe kierownictwo: terminy, forma, formułowanie wniosku z oceny, wymagana dokumentacja. • Aktualizacja oceny ryzyka jakości w SWKJ: kiedy i jak ją robić, sygnały wskazujące na konieczność rewizji celów i ryzyk. • Doświadczenia po kilku cyklach oceny SWKJ – typowe słabości systemów wdrożonych w pośpiechu w 2022/2023 r. i jak je naprawiać (m.in. zbyt ogólne reakcje, brak realnego monitorowania, formalności). • Najczęstsze nieprawidłowości w obszarze SWKJ identyfikowane w kontrolach PANA – aktualne wnioski praktyczne dla małych firm. • Komunikacja wniosków z oceny SWKJ wewnątrz firmy oraz – tam, gdzie wymagane – na zewnątrz (np. sieć, klienci). • Ćwiczenie warsztatowe: przeprowadzenie uproszczonej analizy przyczyn źródłowych dla zidentyfikowanego niedociągnięcia/słabości.	2,0
7	Dokumentacja SWKJ	• Co i jak dokumentować – minimum wymagane przez KSKJ 1, zasada „rozsądnego biegłego rewidenta”. • Forma dokumentacji: papierowa, elektroniczna, narzędzia IT (Excel, dedykowane aplikacje). • Zestaw przykładowych dokumentów: polityki SWKJ, procedury, rejestr ryzyk jakości, rejestr konsultacji, rejestr niedociągnięć i działań zaradczych, oświadczenia, listy kontrolne. • Okresy przechowywania dokumentacji SWKJ – wymogi ustawowe i standardowe.	0,5

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
8	Warsztaty: wdrożenie SWKJ w małej firmie – studium przypadku	- Praca w małych grupach na przykładzie firmy 1–3 osobowej (charakterystyka, portfel klientów, zasoby). - Wspólne przygotowanie uproszczonej mapy celów i ryzyk jakości. - Dobór reakcji w wybranych komponentach SWKJ oraz dyskusja nad wzorami dokumentów. - Symulacja corocznej oceny SWKJ – identyfikacja niedociągnięcia i opracowanie planu działań zaradczych z analizą przyczyn źródłowych. - Dyskusja moderowana: typowe problemy zgłaszane przez małe firmy oraz sposoby ich praktycznego rozwiązania. - Podsumowanie kluczowych wniosków, sesja pytań i odpowiedzi.	1,0
9	Sprawdzian wiadomości	Test wiedzy	0,25

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSKJ 1 w brzmieniu MSZJ (PL) 1 – „Zarządzanie jakością dla firm wykonujących badania lub przeglądy sprawozdań finansowych lub zlecenia innych usług atestacyjnych lub pokrewnych”.
- Właściwe uchwały KRBR oraz uchwała Rady PANA nr 38/I/2022 z 15 listopada 2022 r.; uchwała KRBR nr 2731/50a/2023 z 5 maja 2023 r. (zmiany dostosowawcze).
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- Kodeks etyki zawodowych księgowych IESBA (w wersji przyjętej przez KRBR).
- KSKJ 2 oraz KSB 220 (Z) – wyłącznie w zakresie odesłań przy polityce firmy w obszarze kontroli jakości wykonania zlecenia (komponent „Wykonanie zlecenia”).
- Zaktualizowana dokumentacja SWKJ dla małej firmy audytorskiej – opracowanie PIBR (wraz z załącznikami).
- Komunikaty KRBR i materiały pomocnicze publikowane na stronie pibr.org.pl w sekcji „Nowe standardy zarządzania jakością”.
- Webinaria i artykuły PIBR poświęcone wdrożeniu KSKJ 1.
- Roczne sprawozdania PANA z działalności – najczęstsze nieprawidłowości w obszarze SWKJ.
- Komunikaty, stanowiska i wytyczne PANA dotyczące zarządzania jakością w firmach audytorskich.
- IAASB – „First-time Implementation Guide for ISQM 1”.
- IFAC – „Quality Management Standards: Guide for Small- and Medium-sized Practices (SMP)”.
- The International Standard on Auditing for Audits of Financial Statements of Less Complex Entities (“The ISA for LCE”) and Conforming Amendments to Other International Standards Arising from the ISA for LCE – w zakresie wykonania zlecenia.
- Materiały informacyjne i FAQ dostępne na stronie iaasb.org.

Moduł 30

Standardy inne niż standardy badania sprawozdań finansowych

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Nakreślenie ram, w których biegły rewident powinien się poruszać uzgadniając warunki i świadcząc usługi inne niż badanie sprawozdań finansowych.
- Szkolenie zapewnia przegląd zasad wykonywania poszczególnych usług, w tym dotyczących raportu biegłego rewidenta.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Wprowadzenie	• Cel i zakres szkolenia.	0,1
2	Kwestie ogólne	• Systematyka usług biegłego rewidenta. • Międzynarodowe ramowe założenia usług atestacyjnych.	0,5
3	Usługi przeglądu sprawozdań finansowych	• Zależność między standardami usług przeglądu • KSP 2400(Z) i MSUP 2400(Z) Przegląd historycznych sprawozdań finansowych. • KSP 2410 i MSUP 2400 Przegląd śródrocznych informacji finansowych przeprowadzony przez niezależnego biegłego rewidenta jednostki.	1
4	Badanie sprawozdań finansowych sporządzonych w ESEF	• KSUA 3001 PL Badanie sprawozdań finansowych sporządzonych w jednolitym elektronicznym formacie raportowania.	0,7
5	Usługi atestacyjne inne niż badanie i przegląd sprawozdań finansowych oraz atestacja zagadnień związanych ze zrównoważonym rozwojem	• KSUA 3000(Z) i MSUA 3000(Z) Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych. • KSUA 3400 i MSUA 3400 Sprawdzanie prospektywnych informacji finansowych. • KSUA 3402 i MSUA 3402 Raporty atestacyjne na temat kontroli w organizacji usługowej • KSUA 3420 i MSUA 3420 Usługi atestacyjne polegające na wydaniu raportu na temat kompilacji informacji finansowych pro forma zawartych w prospekcie.	2,3

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
6	Atestacja zagadnień związanych ze zrównoważonym rozwojem	- Wzajemne zależności i zastosowanie poszczególnych standardów. - KSUA 3002PL Usługa atestacyjna dająca graniczną pewność w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju. - ISSA 5000 General Requirements for Sustainability Assurance Engagements. - Planowany unijny standard atestacji dającej ograniczoną pewność oparty na ISSA 5000. - KSUA 3410 Usługi atestacyjne dotyczące sprawozdań na temat gazów cieplarnianych.	2
7	Usługi pokrewne	- KSUP 4400(Z) i MSUP 4400(Z) Usługi wykonania uzgodnionych procedur. - KSUP 4401PL Uzgodnione procedury wykonywane w związku z transakcjami papierami wartościowymi wymagającymi sporządzenia prospektu. - KSUP 4410(Z) i MSUP 4410(Z) Usługi kompilacji - Standardy dotyczące listów zapewniających (comfort letters) innych jurysdykcji.	1,2
8	Test wiedzy	Sprawdzian wiadomości.	0,2

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Międzynarodowe ramowe założenia usług atestacyjnych.
- KSP 2400(Z) i MSUP 2400(Z) Przegląd historycznych sprawozdań finansowych.
- KSP 2410 i MSUP 2400 Przegląd śródrocznych informacji finansowych przeprowadzony przez niezależnego biegłego rewidenta jednostki.
- KSUA 3001 PL Badanie sprawozdań finansowych sporządzonych w jednolitym elektronicznym formacie raportowania.
- KSUA 3000(Z) i MSUA 3000(Z) Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych.
- KSUA 3400 i MSUA 3000 Sprawdzanie prospektywnych informacji finansowych.
- KSUA 3402 i MSUA 3402 Raporty atestacyjne na temat kontroli w organizacji usługowej.
- KSUA 3420 i MSUA 3420 Usługi atestacyjne polegające na wydaniu raportu na temat kompilacji informacji finansowych pro forma zawartych w prospekcie.
- KSUA 3002PL Usługa atestacyjna dająca graniczną pewność w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.
- ISSA 5000 General Requirements for Sustainability Assurance Engagements.
- KSUA 3410 Usługi atestacyjne dotyczące sprawozdań na temat gazów cieplarnianych.
- KSUP 4400(Z) i MSUP 4400(Z) Usługi wykonania uzgodnionych procedur.

- KSUP 4401PL Uzgodnione procedury wykonywane w związku z transakcjami papierami wartościowymi wymagającymi sporządzenia prospektu.
- KSUP 4410(Z) i MSUP 4410(Z) Usługi kompilacji.
- Materiały wspierające IAASB: <https://www.iaasb.org/support-resources>.

Zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2027 roku w zakresie atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

Moduł 1

Aktualizacja wiedzy w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

Podstawowe cele szkolenia i oczekiwane efekty kształcenia

- Aktualizacja wiedzy biegłych rewidentów w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem zmian regulacyjnych, standardów raportowania oraz ich znaczenia dla wykonywania usług atestacyjnych w 2027 roku.
- Dосonalenie umiejętności identyfikacji obowiązków sprawozdawczych jednostek, oceny zgodności ujawnień z obowiązującymi wymogami oraz rozpoznawania ryzyk istotnych dla prawidłowego przebiegu usługi atestacyjnej.
- Wzmocnienie kompetencji praktycznych w zakresie analizy, oceny i dokumentowania informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin lekcyjnych z bloku rewizja finansowa.

Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy	Wymiar czasowy
1	Aktualne wymogi sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju	• Omówienie aktualnego otoczenia regulacyjnego oraz najważniejszych zmian wpływających na obowiązki sprawozdawcze jednostek.	1
2	Zakres ujawnień i praktyczne problemy raportowania	• Przedstawienie obowiązków jednostek, zasad sporządzania raportów zrównoważonego rozwoju oraz najczęstszych zagadnień interpretacyjnych pojawiających się w praktyce.	2,5
3	Atestacja sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju	• Omówienie wymogów atestacji oraz najczęściej występujących problemów praktycznych i interpretacyjnych. Kwestie etyczne w realizacji usług atestacji.	2
4	Standardy atestacji i planowane zmiany	• Podsumowanie KSUA 3002PL oraz omówienie kierunku zmian międzynarodowych, w tym znaczenia ISSA 5000, którego wejście w życie przewidziano dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 15 grudnia 2026 r. lub później.	1,5
5	Podsumowanie	• Podsumowanie szkolenia.	0,5
6	Test wiedzy	• Sprawdzian wiadomości.	0,5

Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Wydawca: CE PIBR.

Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowe.

Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia:

- Europejskie Standardy Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju – po zmianie.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2026/470 z dnia 24 lutego 2026 r. w sprawie zmiany dyrektyw 2006/43/WE, 2013/34/UE, (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760 w odniesieniu do niektórych wymogów dotyczących sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i niektórych wymogów w zakresie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- Zmiany Ustawy o rachunkowości i Ustawy o biegłych rewidentach – planowane.
- Zmiany w regulacjach dotyczących Taksonomii i GHG Protocol – planowane.
- Komentarze, objaśnienia, FAQ do powyższych regulacji.

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

